

Sludinajumus nem preti:
Jelgavā pēc Lantovska un Sitopa
Igeem, Katolu eelā № 5, Hōpiera namā,

Waska par sludinajumeem:
8 lap, par rīktu rakstu rindinu; pahr-
tulfošana is fweischām walodahm
par brijwou.

Latweefchu Awises.

3knah weenreis nedēla.
Waska, Jelgawā fanemot:
par gabu — 1 rubl.
Waska, pahr waku pefahstot:
par gabu — 1 rubl. 50 lap.

„Latw. Aw.“ war apsteltet:
Jelgawā: Ferd. Weithorna lga grahmātu bobē,
Waskā: Steina lga apteek. — Ruldiņa: Ferd. Weithorna lga
grahmātu bobē. — Rihgā: Richtera un beedra lga kantori,
Deelajā Muhtu eelā № 13, pretim Doma
basnīžai. — Gelfs: un ahrsemē: Rudolfa Woffes lga
wifās ešpebijās.

64. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apsteltet:
Walmēerā: Trey lga grahmātu bobē. — Waskā: M. Rudolfa lga
grahmātu bobē. —
Pehterburgā, pēc Pehterburgas zeen. Latw.
dranhfes mahitaja. — Wef tam: pēc
zeen. mahitajeem — titlab Widsēmē, tā ari
Kursemē.

Bahr mahjas mahzibu, pagasta skolu un draudses skolu.

2. Bahr pagasta skolu. Skolu preekschrahti nosaka, ka
katrā rudenī weenas skolas aprinkā behrni no abahm labrtahm,
pui-feni un meitenes, kas desmito dshiwibas gadu pabeigufchi,
teel us-nemti pagasta skola, kur teem japaktee masakais trihs
seemas. Skolas laiks mehds eefahktees 1. Oktobēri,
wiswehlaki 15. Oktobēri, un pastahw lihds nahklofchā
gada Aprila otrai pufei. — Eshē nu ir fazihst,
ka tee behrni, kas 10 gadu wezi, teel usnemti pagasta skola;
tomehr naw jadomā, ka ne-usnemš ari jaunaku behrnu
pagasta skola, ja tee tik israhdbifees tik tahf
attihstijufchees un sinahs wajadfigahs mahzibas.
Turpreti atkal tahdi, kas gan ir desmito gadu aifneegu-
fchi, bet neprot nemas lafshf, wehl neteek usnemti
pagasta skola, lai ari pehz lifuma buhtu tik wezi.
Kapehz tahdu nemahzneeku newar skola usnemti,
ir weegli faprotams, lai gan atgadahs, ka dafchi to
negrib fapraht. Katru rudenī teel weena dafa
skolneeku pagasta skola usnemti, kas tur paleek
trihs gadus. Tā tad katrā skola ir treijadi
skolneeki: pirmahs, otrahs un trefchahs seemas, — un
tee tāpat, masakais treijās fchirās daliti, ir jamahza.
Ja skolotajis ir weens pats, tad jau tas
luhtos skolonus faweenot pehz mahzibahm
tik diwās fchirās, jo ar trim fchirahm weens
nelahdi newar pē-nahzigi strahdaht. Ja skola
buhs diwi skolotaji, tad tee pehz mahzibahm
dalihs behrnus treijās nodalās, un dafchās
mahzibās, kā rehlinafchānā, Kreewu walodā
u. t. t., pat fchetrās un wehl wairakās.
Tā tad skolotajam ir pilnīgi ko strahdaht
pēc teem behrneem, kas jau ir riktigās
skolas mahzibu nodalās, un tam nemas
naw wafas gar-tahdeem nefagatawoteem
behrneem nodarbotees; un ja skolotajis
tomehr to dara, tad winsch to dara,
kā mehds fazihst, us ihsto skolenu
rehlinuma. Ja preeksch tahdeem
nemahziteem behrneem top fewifchās
palihga skolotajis turehts, un skolas
telpas to atkauj, tad jau war gan ari
tahds skola usnemti; bet tee tad
nebuhs wis ihsti pagasta skolas
behrni, — bet tik mahjas mahziba
teem taps skola mahzita. Mahjas
mahziba ir pagasta skolas ehtas
pamatš, un us fchi pamata tai
wajjaga strahdaht tahfal. Tarehz
pagasta skolas naw eeneemami
tahdi behrni, kam truhfti wajadfigo
mahjas mahzibu sinafchānu;
tah ween tahs warehs fahneegt to
mehrti, kas tahm, kā eefahkumā
minejahm, skolu preekschrahtis
ir norahdbihts. Tāpat ari pagasta
skola newajjaga patureht to skolenu,
kas jau tik dauts mahf, kā tanis
wispahrigi top mahzihst, t. i. ja
naw preeksch teem fewifchā nodafa
eetaifita, kur augftaas mahzibas
teel pafneegtas no ihpahfchi
preeksch tam eerihkto skolotaja.
Bet tahda nodafa tad wairš naw
pagasta skola, bet draudses skola,
t. i. skola ar augftaku mahzibu
mehru, nekā pagasta skola. —
Widsemes Latweefchu dafa bija
pehnā gadā 406 pagasta skolas
ar 510 skolotajeem un 21 tuhfti.
288 skoloneem. Tas istaifa
zaurmehra katram skolotajam
tahds 42 skolonus, un us katru
skolu gandrihs 52 behrnus.
Widwairaf sk-

lenu us weenu skolotaju ir Walmēerās aprinki, — ap 45 behrni,
un un wismasaf Zehfu aprinki, — ap 38 behrni. Widsemes
Zgauru dafa ir 560 pagasta skolas ar 634 skolotajeem, un
behrnu flaits ir drušku masakš nekā Latweefchu dafa. —
Dafcha draudses skolu wal-diba neturahs zeeti pēc no
skolu wirwaldibas isboteem preeksch-raksteem,
jeb nu, skolu truhkuma deht, nespēhz pehz teem
turetees. Lubanes draudse ir lihds fchīm
pagasta skoloneem skolas laiks bijis nolikits
tik diwās seemas, un tee tik pahrgadeem
top skola eeneemti. Reeseres draudse
tik par trihs gadi reis tapa skoleni
pagasta skola usnemti. Dauts draudses
top meitenes pehz diwahm seemahm
no skolas atlaifas, un gandrihs wifās
pagasta skolas ir pirmahs seemas
skolenu starpā meitenu wairaf nekā
puifenu, un trefchahs seemas skolenu
starpā atkal puifenu wairaf.
Pagasta skolu ehtas Widsēmē ir
gandrihs wifās tik pehdejōs 20
gadōs usbuhwetas, un ir pa leelakai
dafai stalti nami, no ahr-pufes
usluhtojot, lai gan wehl pēc
eefshējahm eeriktehm dauts truh-
fumu weefweetahm atrodams.
Protams, ka tee, kas wehlah ir
fawas skolas buhwejufchi, tahs ari
pehz behrnu wajadfibahm labaf ir
eerihktojufchi. Jo brangus pagasta
skolas namus atrodam: Alfwikē,
Litenē, Zefwainē, Laudonē,
Kalsnawā, Unguru pilš un Alojes
pagasta, Puikēle, un wehl ari zitur.
Beetahm atrodam wehl ari wifai
masaf un truhzigi eerihkotas
skolas telpas, kā Weetalwas-
Odenē, Golgowfklā,
Druweenā, Girfchu kolonijā
un zitur. Walfas aprinkā
leelafajās draudses wehl ne
buht ar tagadejo pagasta skolu
flaitu nepeteek, — ihpahfchi
dafchōs Alufknes un Gulbenes
draudfchu pagastōs. Ja
drihtstam us faweeem
peedfshwojumeem atfauktees,
tahd ir labaki, kad pēc
weenas pagasta skolas
leelaks aprinkis un wairaf
behrnu peeder, un ka skola
ir diwi jeb ari wairaf
skolotaju, nekā mas
behrnu ar weenu skolotaju.
Tas pats skolotajam
jarunā us desmit skolenu,
kas ir weenā fchirā,
kā ari, ja tur 20 buhtu;
un jo wairaf fchirās
war dalihst weenas
skolas behrnus, jo labaki,
— bet tik tad, ja
katrā fchirā ir fawes
skolotajis.
Dafchahm pagasta
skolahm ir no muifchu
ihpahfchneekem leelaki
semes gabali
dahwinati preeksch
skolas wajadfibahm
un palihfshiba
fneegta pēc
skolas namu
ustaifshānas.
Dauts weetas
ari wehl tagad
muifchu ihpahfchneeki
fneeds palihfshibu
pēc pagasta
skolu uftu-
refchānas,
tahm wajadfigo
malfu dodami
un nauđā
skolotajam
pēc lonēs
peemafchadami.
Bitās weetas
atkal pafchās
walstis ir
fawahm
pagasta
skolahm
leelafus
semes
gabalus
pirtufchās
preeksch
skolotaja
ufturefchānas.
Tomehr dauts
pagasta
skolahm
naw
wairaf,
kā
tik
ween
fawas
trihs
puhra-weetas
semas,
un
tahs
pafchās
pa
leelakai
dafai
faušā
fmilfchu
kalinā.
Wehlejam
buhtu,
ta
walstis
fawus
pagasta
skolu
namus
turetu
ne
ween
peeteekofchi,
bet
jo
glihti
apkoftus,
un
ka
skolotaji
pēc
skolahm
augtu
foku
dahrsus
stahditu
un
koftu,
lai
ari
tai
finā
waretu
ziteem
labu
preekschfshimi
zahdbiht
un
pēc
faweeem
skoloneem
mihlestibu
us
dahrsa
kopschānu
modinaht.
Tāpat
war
ari

prahst, lai skolotaji dafchadas
dahra fahnes wairaf peekoftu,
un ari pahr tahm skoloneem
pehz eefshējas pamahzibu
pafneegtu, kā fchihš
audsejamas un — ihpahfchi
meitenehm — kā tahs
ifleetajamas. Tas buhtu
dauts derigaki nekā
wehl dafchās wehstures
un fiftas fundas, ar
ko jau dafchā
pagasta skola
behrnus nolausa.
Wisleelafā dafa
skolenu jau
peeteek ar
pagasta skolas
mahzibahm
fahf dshiwē
fawu maifš
pelnihst;
tāpehz ari
pagasta skolas
mahzibas
wajjaga tā
eegroftiht,
ka tahs ari
dshiwē pēc
maifš
pelnifchānas
lai
atneftu
labumu.
(Turpmat
beigums.)

Kareiwu fchirwēri un pagasta fchirwēri.

No kaha bijufchā pagasta wezaha.
„Izga f. St. u. L.“ fawā 248.
nummurā pafneedsa
finojumu pehz „Balt.
Wehtnefchā“,
kā „if Rihgās
kareiwu kanzelejahm
tahdi fchirwēri,
kas fawus
gadus
ifdeenejufchi,
nu leelā
mehdā
mehfot
ufteikt
weetas.
Wini
dobotees
us
laukeem —
par
pagasta
fchir-
wēreem,
no
kureem
tagad,
pehz
jaunā
walodas
likuma,
Kreewu
walodas
prahchāna
top
prahfita.“
Sihmejotees
us
fcho
finojumu,
kahs
bijufchāis
pagasta
wezah-
kais
tagad
peefuhta
„Izga f. St. u. L.“
fchahdu
rakftu:
Pehz
manahm
domahm
gan
buhtu
pareifi,
ka
fchēe
ifstahjufchees
kareiwu
fchirwēri
pirms
paliktu
par
pagasta
fchirwēru
palihgeem,
lai
ar
to
darbu
waretu
eepafihstees
un
tos
dauts
un
dafchadus
liku-
mus
un
nofazijumus
fudeereht,
kui
labam
pagasta
fchirwērim
ir
jafstina;
jo
buht
par
pagasta
fchirwēri,
preeksch
tam
tahf
wairaf
waj-
jaga
mahzeht,
nekā
dafchadus
kareiwu
rakftus
un
rehlinumus
norak-
fihf.
Kad
nu
fchēe
pēc
mums
ar
pagasta
fchirwēra-
amatu
tahfchu
ari
paga-
sta
teefas
fchirwēra
amats
ir
faweenots,
tahd
no
fchir-
wēra
ari
gan
buhs
pāghrams,
ka
winsch
ir
eepafinees
ar
teefas
lee-
tahm
un
winu
wadifchānu.
Bet
kā
lai
winsch
jele
to
buhtu
eemah-
zijeēs
regimentēs-
jeb
zītā
kahdā
kareiwu
kanzelejā,
preeksch
kam
bef
peeteekofchahm
skolas
mahzibahm
wairaf
gadū
wajjaga
praktifki
ra-
dinātees.
Wehs
peeklahigi
domajam,
ka
pat
augftafas
audfsehm,
kas
teefu
finafchānas
fudeerejis,
eefahkumā
buhtu
gruhti,
jeb
ari
pawifam
ne-eeefshējami,
pagasta
teefas
fchirwēra
amatu
pafstahwigi
kreetni
ifpildihst,
kad
apdomā,
ka
pagasta-
un
pagasta
teefas
fchirwē-
rim
ar
tik
dautseem
waldibas
un
teefas
likumeem
un
nofazijumeem
un
bef
tam
ar
tahm
dafchadahm
rakftu
un
rehlinumu
fahstahdbifchānas
wihfshēm
wajjaga
buht
pahfshāmam.
Katrā
zītā
teefā,
kur
tahdi
teefnefchi
un
teefas
lozekli
atrodahs,
kam
likumi
un
teefas
wadi-
fchāna
naw
fwefcha
leeta,
dauts
drihtaf
ir
eefshējams,
buht
par
rakftu
waditaju,
nekā
lahpagafta
waldē
un
pagasta
teefā,
kur
dari-
fchānu
waditajis
weenigi
us
fawu
pafcha
gudribu
un
faprahchānu
ir
norahdbihts.
Pēc
tam
wehl
tas
ir
ja-eeewehro,
waj
wihrs
pateefi
tahds,
ka
tam
war
ustizetees;
jo
tas
ir
faweenots
ar
pagasta-
un
pagasta
tee-

Pafpahrnē.

Kā ifzetahs mahnu tijiba un kahdi ir winas augli?

Lai gan widus laiti ar faweeem
brihnfchigajeem stahsteem ir
jau labi aif muguras,
tomehr ari wehl tagad
mahnu tijiba parah-
dahs fchur un tur
deewagam leelā
mehra. —
Labi apftatotees,
atradifam
loti
mas
zilweku,
tas
buhs
glufchi
tibri
no
mahnu
tijibas,
un
kam
nebuhs
wehl
tahdas
paleelas
if
winas
wairaf
jeb
mafaf
eefpē-
dusfchahs
un
usglabojufchahs.
—
Gan
dauts
ir
aifmufchi
un
pahrele-
zinajufchees,
ka
mahnu
tijiba
ir
tikai
gefiba,
no
kuras
noffaitami
flit-
tumi
zetahs,
kas
zilweku
tikai
apgruhtina
un
aifstahj
tos
flitafos
eefpauđus.
—
Dafchōs
gadijeens
uf
gadēm,
ja,
pat
uf
wifū
dshiw-
bah
laifu
ta
laupa
zilweka
preezigo
prahtu,
un
aptumfcho
un
lawē
wina
brijwos,
waligos
genteeuus.
Pa
leelakai
dafai
mahnu
tijiba
mums
teel
jau
behrnibā
maseem
eefehpa
un
audfeta.
Zif
reis
nedabujam,
no
bailehm
drebēdami,
klau-
fitees
wehtehwa
fpoftu
fahfshōs,
to
redfjejis
un
peedfshwojis
agradōs
laifōs,
braudams
dorbōs,
un
buhdams
lunga
rijās
par
riņneeku.
—
Un
kur
tahd,
kad
wezā
frufmahite
un
falponēs
fahf
fahfshfht
pahr
bur-
weem,
raganahm,
fauņajem
gareem
un
ziteem
tahdeem
peefteem!
Tad
mafizee
klaufahs
atplehtahm
mūtehm,
nofartufchi,
un
fawā
behrnfch-
igā
nefaprahchānā
ufnem
fewi
wifū,
dabon
tos
flitafos
eefpauđus,
un
fatinahs
ne-atraifami
brihnfchigajōs
fpoftu
fahfshōs,
dailigafā
mahnu
tijibā.
—
Un
waj
tur
to
brihnitees,
ta
tahdu
wehturi
klaufdamees,
labi
pa-
audfš
puifa
pat
deenas
laikā
nedrihtf
weens
eet
rijā,
jeb
ja
ari
to
dara,
tahd
prawahs,
ta
us
to
ahtrako
teel
ahra?
—
Winsch
tahf
fina,
ka
rijā
tehws
beēdehts,
—
un
zif
drihtj
ta
pati
liffta
war
uf-
brukt
ari
winam!
—
No
rupjās
mahnu
tijibas,
ta
spokeem,
burefchā-
nas
u. t. t.,
gan
wehlahu,
wairaf
pēc
prahta
tifufcheem,
ifdodahs
dafchu
reis
aifwabinātees,
bet
tomehr
leelu
leelais
publis
neegtu,
gluf-
chi
fmeekligu
mahnu
mums,
pafcheem
nemanot,
peelihp,
jeb
jau
no
agral
eefehajajeem
ufbihghf.
—
Ja
mehs
ari
ar
fchaidrato
pahrelezina-
fchānos
aifshitam
mahnu
tijibas
atlibu
un
ar
fchirato
apnemfchānos
waj
tuhfshōfchī
reifu
winu
no
fewis
noraidam,
tahd
tomehr
ta
pamafam
atkal
un
atkal
atgrefchahs
apafaf;
wina
gluhnē
un
fina
atraf
azu-
mifkēus,
fuzōs
muhfu
dwehfele
maldahs,
it
kā
fapnodama,
frefhflā,
un
kur
tahd
ta
atkal
mums
no
jauna
beēdeama
fahdahs
preekschā,
no-
teblo
mums
leetas,
gadijumus,
flaitus
un
deenas,
pēc
kurahm,
lai
gan
ne
fateu
reis,
tahf
reisahm
raifafu
domajam
un
juhtam,
nekā
ir
pateefābā.
Pirmāis,
un
weens
no
leelajeem
mahnu
tijibas
audfetajeem
un
perinatajeem
ir
—
parunas,
un
tahdu
parunu
ifpildifchānahs
dshiwē.

—
Tā
par
peemehru
wezee
fahsta,
ka
frahfnij
kurotees,
ja
tur
paleek
fahdas
pagales
ne-ifdeegufchās,
tahd
efot
weefi
gaidami,
un
profi,
zif
frahfni
pagalu,
tik
weelu:
ja
tur
paleek
diwās
pagales
pehdigi
de-
got,
tahd
jagaida
diwi
weefi,
un
ja
paleek
trihs
pagales,
tahd
weefu
ari
buhfchot
trihs.
—
Kā
fchi
paruna
zehlfusees?
Jadomā,
ka
tahdā
wihfē:
Mahjas
mahje
fwehtōs
frahfni
kurinadama
gaida
weefus.
—
Rundā,
—
warbuht
brahfš
atbraukš
no
pilfshētas,
warbuht
mahfa
no
winas
walstis.
Nu,
tas
war
finahst,
warbuht
Kursemēes
atbraukš
ar
fawu
faimneegi
un
maso
Zahni.
—
Tā
prahtojt
un
runajot,
frahfnis
ir
gandrihs
ifurefufchees;
mahje
panem
frukt,
to
ifurefchinahst,
un
redf,
ka
frahfni
wehl
trihs
pagales
pailufchās
nefadegufchās.
—
Nu
mahje
nosafa,
ka
buhfchot
trihs
zeemari,
—
to
rahdot
pagales
frahfni,
—
un
riktigi,
atbrauz
ari
trihs
zeemari,
no
Kursemēs.
Tā
paruna
ifpau-
fchahs
pēc
ziteem
laudihm.
Un
ifgadahs
wehl
fahdam
tahda
pati
if-
pildifchānahs,
tahd
ir
mahnu
tijiba
fpehflā,
—
weefu
rahdbihtis
ir
wi-
feem
finams.
—
Bet
ka
pagalehm
degofchā
frahfni
naw
nelahdās
da-
las
ar
zeemineem,
to
katrō
prahtigis
zilweks
fapratihis;
ta
tik
ir
eeruna
un
winas
ifpildifchānahs,
kas
laudis
pahreet
muti
no
mutes.
—
Tā-
pat
ir
ar
faku
laififchānos
jeb
mahgafchānos
un
zifam
tahdahm
eeru-
nahm,
kur
laudis
domā,
ka
noteekot
tahda
parahdbifchāna,
kahda
pa-
preekschfludinafchāna.
—
Ka
zaur
tahdu
gadijeena
eedomu
un
trahpi-
fchānos
war
mahnu
tijibā
nollihst,
to
pats
efnu
peedfshwojis.
—
Ga-
dijahs
tā:
Manam
nahburgam
dehls
fahfina.
Rihfoju
winu,
brault
pehz
daktera;
bet
winsch
fajija:
Es
gan
to
darifchu,
bet
tas
neka
ne-
lihdsfchā,
—
es
finu,
winsch
mirš.
—
Es
winu
norahju
pahr
tahdahm
eedomahm,
un
winsch
aifbrauga.
Un
—
lai
gan
dakteris
flimneeku
if
deenas
apraudfija,
un
tas
tika
koftis
un
glabahst,
zif
ween
fpehja,
tahd
tomehr
tas
nomira.
—
Wehrs
mans
nahburgs
atkal
it
weenal-
digi
ifmeta:
Wuhš
jau
atkal
drihtj
janahf
behrēs;
man
jau
mirš
wehl
tahds.
—
Atkal
winu
norahju
pahr
tahdu
runafchānu;
bet
winsch
pa-
fahweja
pēc
fawu
ifsteizena,
to
peerahdidams,
ta
efot
jau
pahr
dehla
mirfchānu
man
to
fajijis
papreekschu.
—
Ufprahju,
no
ka
tahd
winsch
to
tā
domā.
—
Ufbiđeja,
ka
efot
to
fapni
noredfjejis;
—
fchis
efot
ustaifshis
diwās
jaunas
ehfas,
—
tas
fihmejotees
uf
fahrtkeem:
weenu
nu
efot
aifwedis,
un
otrs
wehl
buhfchot
drihtj
jawed.
—
Nahburga
papreekschfludinafchāna
ifpildijahs
atfal;
jo
pehz
tahda
mehnefcha
wi-
nam
nomira
falka
gufā
mahs
behrninfch.
—
Wehlah
winam
eefrah-
jōs,
kā
to
tā
eeewehrojis
ar
teem
fapneem.
Winsch
atbiđeja:
Ja,
kad
mana
mahje
mira,
tahd
fapni
ustaifshu
jaunu
fchluhtu,
un
tahd
tehws
mira,
tahd
buhweju
jaunu
flehti,
—
tā
tahd
ari
fchoreif,
jaunahs
eh-
fōs
zeldams,
luhtit
finaju,
ka
buhš
jataifa
fahrti.
—
Gan
ifflaidroju
winam,
ka
tas
wifš
neeki,
un
ta
fapneem
tai
finā
naw
nelahdās
pa-
teefābās,
—
bet
winsch
nelihās
ta
eeteikt,
atfauđamees
uf
fawu
ga-
dijeenu
ifpildifchānos.
—
Tā
tahd
eedomu
un
gadijeenu
ifpildifchānahs
dafchu
reis
fajēt
mahnu
tijibu.

Zif
zilweku
wehl
naw,
kas
peekideenās
nedodahs
uf
fahdu
garelu
zēlu
un
ne-ufahf
jaunu
darbofchānos,
—
kas,
kad
wahwere
jeb
fahis
pahrfreen
pahr
zēlu,
tahd
wehro
ne-ifsofchānos
zēš,
un
kas
domā,
ka,
ja
rolas
dellana
eeneefahs,
tahd
nauđa
ja-ifdodot!
—
Tā
fimeem
wa-
retum
ufstaitihst
tahdu
neku,
no
kureem
dafši
domā,
ka
tee
pateefibu
nofihmejt.
—
Kā
jau
teiju,
fchēe
fifai
ir
neeki
un
ari
paleek
neeki,
pahr
to
warām
tikai
pafmeetees,
un
kas
mums
gan
nedara
dauts
fahfēes,
—
bet
tomehr
zaur
fureem
juftamees
apgruhtināti,
jo
eefsh-
fizee,
brijwee
eeflai
teel
traujei,
un
lihds
ar
to
ari
ahrigā
darbiba
grofta.
—
Turpreti
dauts
fliftaki,
pat
fahdi
un
nelaimi
atnesdami
—
war
buht
rupjās
mahnu
tijibas
augli,
tā
par
peemehru
nahlamo
leetu
papreekschfludinafchāna,
fpoftu
zeenifchāna
u. t. t.
Zeenijamee
lahfajā
warbuht
nereems
laund,
tahd
te,
peerahdbifchānas
labad,
fah-
fifchu
notikumū,
no
ka
atfahrtifam
mahnu
tijibas
auglus,
kas
mums
tā
draudedami
fahbahs
preekschā,
fargatees
no
winas
pinelkeem.
L.
pagastā
bija
Wehrtulis
tahdā
apfahrtē
pahfshāmās
tā
flawens
nahlamo
leetu
fludinatajš.
—
Weefu
winam
reti
kad
truhfa;
gan
wezi,
gan
jau,
wihreefchi
un
feweefchi,
melleja
ifdabuhst
pēc
nemal-
dīgā
Wehrtula
fawu
nahfamibu.
—
Tā
ari
diwās
jaunas
meitas,
nahburdēs,
if
pahrtifufchahm
familijahm
newareja
nozēstees,
fawās
nahfamibas
neprahfufchās.
—
Abās
nogahja
pēc
finamā
Wehrtula,
un
fchis
ari
pret
atfahrtifchānu
neleedfahs,
tahm
atfahst
winu
nahfa-
nos
laifus.
—
Pirmāi
winsch
finaja
tikai
laimi
peefchirt;
tomehr
otrai
tas
fahfshija,
ka
buhfchot
laimigi
apprezetees,
un
fatzigigi
un
me-
rigi
dshiwot
ar
wihru,
—
bet
nedelās
efofchāi,
tai
jamirfot.
Nelaimigā,
lai
gan
negribēja
nemas
no
tam
domahst,
tahd
newareja
un
newareja
no
tam
aifwabinātees,
ka
jamirfot.
—
Gadijahs
bruhfgans,
un
ari
winai
tas
patifa.
Wezaki
un
bruhfgans
fpreeda
pahr
kafahm,
—
bet
bruhfē
to
lahpahrht
negribēja
dshideht;
wina
rauhfisa
wifseem
fpe-
keem
lahfahs
pawilginahst.
—
Bruhfganam
tas
lihās
ehromti;
wifsch
pāghreja
ifflaidrofchānu.
Eshi
gan
wilginajahs
fahfshfht,
—
bet
peh-
digi
tahd
bija
jafstahfja,
to
Wehrtulis
prawetofis.
—
Leeta
tifa
if-
fifhinata,
—
to
tahd
famihlejufcheem
wifa
newar
eeteikt!
—
un
kafjas
tifa
noturetas.
Pehz
kafahm
wifš
gahja
laimigi
un
preezigi,
kā
jau
Wehrtulis
bija
teizis,
bet
jaunā
feweem
ne-aifmufsa,
kas
winai
gafjās
nahfa-
mibā.
—
Peenahja
ari
tas
laifs,
kur
wina
gufeja
nedelās.
—
Jau-
nais
wihrs
gahja
preezigs
pēc
fawās
ifglahbtahs
fewinas,
preezajahs
par
winas
wefelibu
un
to
peefmechja
pahr
leelo
mahnu
tijibu.
—
Bet
tas
notifa?
—
Nehija
wehl
ne
wafars,
tahd
flimneeze
mozijahs
gruh-
tahajōs
krampjōs,
un
nefagadija
ne
trefchahs
deenas,
kad
fchitrahš
no
wihra
un
masā
behrnina
uf
muhfchibu.
Kad
nu
jautajam:
tas
wadija
jaunu
fewu
kapā?
—
tahd
katrō
gan
weegli
aiffahrtihš
notifuma
dabigo
faturu
un
mahnu
tijibas
fpeh-
tu,
—
Nefas
naw
tik
bailigi,
kā
flimam
feweefcham
aiffahrt
winas

fas ftrihwera amatu. Tahdu wihru pirms wajadsetu praktiski pabr-
baudht, waj wina dshwes wisse un ziti wajadsetu apstahki ir
tahdi, ka winam to amatu war ustizeht.

Zitreiseja Baltijas gubernu generalgubernatora kunga preefch-
raksta, kas isfludinahs no komisijas Kursemes semneeku leetas sem
7. Junija 1876. g. Nr. 192, ir itin pareisi teikts, ka, ja pagasta
ftrihweris pateesi eewehrojams wihrs, tas war no leelala swara
buht preefch pagasta dshwes, nekā kad wisa pagasta eerihofchana
ir pateesi eewehrojama. Kareiwu ftrihweri, kas istahjusches no
kareiwu kanzelejahm, koti labi daritu, kad wini pirms eetu pee kreet-
neem, sapratigeem pagasta teefas ftrihwereem par palihgeem, darbi-
bas wadishanu eemahzitees, un lai tahda wihse buhtu eespehjas,
winus pabrbaudht, waj teem ari war ustizetees; bet winus tuhli
peenem par patstahwigeem pagasta ftrihwereem, tas gan pagasteem ne-
buhtu eewehlam, kad wini negrib eestigt tahdas klismas, ta tahs schur
un tur walsti jau notifikschas pagastam par leelu apfahdeschenu,
weegsprahitigi iwehlelot un peenemot pagasta ftrihwerus, ihpafchi
pirmaja laika pehz lauppagastu kahrtibas eewehchanas, par ko dascham
pagastam wehl tagad ir jafuhrfti un jaischlojabs. No ta laika, kad
usraugu-teefa wairaf sahla usluhlot, tahdus wihrus peenem par pa-
gasta ftrihwereem, ari naudas istruhlumi un zitas nekahrtibas pa
labai datai ir mafinajusches.

No kahda swara ir pagasta- un pagasta teefas ftrihweris, tas
abrenā koti nepeeteofchi teel nowehrehts. Tee, kas pafchi ne-
dshwo lauppagastos, un to, kas tur noteek, smalki nesina, bet wisu
tikai, ta fakot, pawirschus apluhlo, — es faku, tee newar peenahlo-
fchi preefti pah to, kas pagasta- un pagasta teefas ftrihwerim leelafā
pagasta ir darams un ko wisch dara, ka ari, zil tahf winam usti-
zajs un zaur apstahkeem teel speests, winam ustizetees.

Daschi warbuht weegsprahitigi ta spreeda: lamdeht tad at-
laists kareiwu ftrihweris tuhli newaretu palikt par pagasta- un pa-
gasta teefas ftrihweri; wisch jau mahf pa krewiski lahft un rak-
stih. — Bet zil daschadi isfchirahs schee abi amati weens no otra,
tas dascham nebuhs ihfti gaischi apswerams, kas tikai to sina, ko no
kareiwu ftrihwera prafa, un kas pats naw no tam deewegan pah-
leezinajees, kas wifs pagasta- un pagasta teefas ftrihwerim ir jafina,
un kahdam winam wajaga buht. Pirmaja amata ftrihweris strahda
jeb raksta sem zita wadishanas un ufraudshas, bet beidsamaja
amata winam pascham wajaga wifu wadiht un radiht, tamdeht ka
pagasta waldes un pagasta teefas presidents, kas pehz likumeem par
tahdu eezelts, no tam nefa nesaprot.

Wifu to eewehrojot, buhtu jawehlahs, ka wisi laikraksti, kad
wineem lauppagastu lablahschanahs ir firds leeta, — un schai sinā
mehs nefchabamees, — tapat daritu, ka mehš, un pagasteem eeweh-
letu un peekodinat, buht koti usmanigeem, iwehlelot un eezelot pa-
gasta- un pagasta teefas ftrihwerus; jo tas jau teefcham paredfams,
ka pee tahdas speefchanahs pehz ftrihwera amateem pagasta waldes
un teefas lozkeem daudstrei, ta fakot, smehrehs medu gar luh-
pahm un kerstisees pehz wifu wadidam, gan atlauteem, gan ne-
atlauteem lihdslekeem. Weidsof lai wehl ir peeminams, ka tagad, tur
faušchu isglitiba arweenu wairaf ipleschahs, ari buhtu wehlejam,
ka pagasta ftrihweru isglitibas mehš tiftu pa-augstinahs, un ka,
winus iwehlelot, turpmat ari leelaku swaru listu u wina uwefeh-
nos tiklibas sind.

Pahr pahreeschannu Kreewu pareistiziba Baltijas gubernas 1883. gada.

„Istahsta is fwehta sinoda wirsprokurora wispa-
wigaka sinojuma par 1883. gadu, kas isfludinahs „Wald.

*) Schis apraksts naw no mums fagerchis, bet ir no Rihga isnahlofcha Kreewu
laikraksta „Pawokli Bterinisk“, kas to atkal ischenu no „Waldibahs Weh-
nefch“, pahruftos un pehz tam nobruhts. Dewinas pirmahs riindinas, ka
eefahuma wahrus, patapinajahm no „Istahs f. St. u. L.“

Wehstnefi“, atrodahs starp zitu weena nodala, kas sihmejahs uf Bal-
tijas gubernahm, un kura no fwehta sinoda pufes kowerfijas jeb ti-
zibas pahrgroffschanas wehsture ne ween no 1883. gada, bet ari no
fchetrdesmit un feschdesmit gadeem teel aprakstita. Schai waldebahs
sinojuma ta lasams:

„Igaunu un Latweefchu eedshwotaju stiprakā speefchanahs pee
Kreewu pareistizibas, kura fchetrdesmit gads iszehlahs un pehz tam
zaur ne-isdewigeem ahriigeem apstahkeem wairs til gludeni netejeja,
ir schai sinojuma gada (1883.) atkal eedabujusi eewehrojumu spehu.
Pirmahs sinas, ka starp Igaunem kusteschchanahs eefahlahs Kreewu
pareistizibai par labu, dabuja Rihgas biskaps Aprita mehnesi 1883.
g. no Michailowfkas (Miklu?) draudhs preeftera, Behrnawas ap-
riaki. Pehz tam Maija mehnesi Luteranu Igaunu is Lealas meesta,
Igaunijas gubernā, jau pa fimteem gahja ar luhgshanas rakstu pee
biskapa Donata, lai tos usnem Kreewu pareistizibas klehti, ta we-
nigahs pateefahs tijibas, leelahs Kreewijas un Kreewu Zara tijibas,
un wina firdihm tuwahs un faprotamahs tijibas. Un proti: wini
wehlejahs afurat pascha Keisara Majestetu krofeschchanas deenā pah-
reet Kreewu pareistiziba. Tamlidhsas tee ari luhdja, lai wineem
eerihlofot pareistizibas Deewa namu uf leelfrita Aleksandera Kewska
wahrdū, un tapat ari skolu preefch wina behrneem.

Biskaps, kas schai gadijuma Deewa pirkstu eeraudfija, dewa
Behrnawas pahwestam Dionisijum Tammam un preefterim Be-
schanskim pamahzibu, tos, kas pee wineem nahf, usnem Kreewu
pareistiziba, pahrbudot, waj wini to ari pateefiba wehlahs un waj
wini no tam nezerē kahda zita labuma, un pehz tam, kad wini ka
peenahlahs pamahziti pareistizibas pateefiba un nofajijums. Ar
tahdu pat nodomu Igaunu semneeki ari gahja luhgdami pee guberna-
tora, pee kam wini klaiji un zeeschi. isfajijahs, ka tee, no Lutera ti-
zibas pahreijot pareistiziba, nekahda laiziga labuma nezerot, un wi-
sus sawus peenahkumus pret sawu muifschas kungu tapat padewigi
ispildishot, ta lihds schim. Zaur schahdeem isflaidrojumeem wini
pee laika atbihdija pee malas ifkatru eemeflu uf tamlidhsigahm pee-
fuhdsibahm, ka tahs fchetrdesmit gads bija zeltas pret ziteem Igaunu
un Latweefchu tautas brahkeem, teem pahreijot Kreewu pareistiziba.
Wina laika scho paschlabuma zeribu zehlonis, ka par peemehru: semi
dabuht par walti, atfwabinatees no klaufschahm un nodofchanahm
preefch muifschas kunga u. t. t. nestahweja nekahda fakara ar tau-
schu pareistizibas eefahroschenu. Paschlabuma zeribas pee tam ti-
kai no nejaufchi peestahjabs, bada deht, kas ilgaku laiku peetur-
jahs, zaur ko laudis fewifschki stingri pee tam tika atgahdinati, ka
teem naw sawa semes gabalina un ka teem til grehti nahlahs, to-
reifejahs klaufschas un nodofchanas ispidiht un nest preefch muifschas
kungeem un mahzitajeem, un peewilinaja tikai nabaga kalpus, kam
nehija semes un pajumta, un kuri gereja, ka teem tuhli ar to, kad
pahrees Kreewu pareistiziba, buhs eespehja rokā, pahrfawatees uf
Kreewijas eefchgubernahm un tur uf brihwah semes apmetees uf
dshwi. Bet weetigo muifchu ihpafschaneem peederumus schi paschla-
buma kahriba ne-aiskehra wis. Pa tahm starpahm weetigahs waras,
kas pa leelakai datai paschahw no Lutera muifschaneem, ka ari pro-
fiantu mahzitaji sahla eeteikt, ka Igauni un Latweefchi tikai tam-
deht til koti speefchotees pee Kreewu pareistizibas, ka wini to darot
ar aprehinumu, zeredami uf kahdeem ahriigeem labumeem, un ta ap-
wainoja laufchu patefo pahreeleezinashanos no tam, zil dauf labafa
ir pareistiziba par Lutera tijibu. Kad nu augstaka wara semē un
weetiga pareistizibas garidsneeziba scho kusteschchanas newareja no tah-
lenes usluhlot, bet tahm to wajadseja ar dshwu un farsu labpa-
tiffchenu usnemt, tad eefahla schihs apwainot, it ka pareistizibas gar-
idsneeziba, jiwil-warai peepalihdsot, pahalfitu un isplatinu scho ku-
steschchanas semē zaur sawahm fleyenahm un klaijahm wilinashanahm,
apfotol daschahus laizigus labumus par pahreeschannu Kreewu pareis-
tiziba. Ceteijot, lai schis jautajums tiftu isfchirts, bes ka cetu
pa weeneem waj otrēm, mahzitaji un muifchu ihpafschaneeki bes tam
isgahdaja Wisaugstako pawehli, pehz kam teem, kas wehlahs pah-
reet Kreewu pareistiziba, no wina peerakstifschanahs lihds galigai us-
nemfchanai schai tijiba, janogaida mafafais 6 mehneschi, lai tai

laika, ka tika teikts, katrs waretu pilnigi un nopeetni pahrdomah
to foli, ko grib spert. Tomehr schis nofajijums, kas tika ilaifhs
preefch tam, lai Igaunu un Latweefchu tijibas kusteschchanahs tiftu
skaidrota no wifsem nekreetneem peemahfijumeem, Lutera muifchu
ihpafschaneeku un mahzitaju rokās palika par eerozi, apspeest scho kon-
werfijas kusteschchanas Lutera tijibai par labu. Pareistizigeem sem-
neekem gandrihs nemaf nehija eespehjas, scho 6 mehneschu laiku is-
leetaht preefch pareistizibas pateefibu eemahzifchanahs.

(Turpmat beigums.)

„Slauzamais bullis“.

„Mahjas Weefis“ nu jau wairaf nedeku un wairaf nummurs
ar gareem „wadonu rakstem“ mehina mums klupt wirfu. Mehš
schos rakstus lihds schim ne-efam eewehrojufchi, un gan ari uf preef-
schu tos maf ko eewehroffim. So ko wezais fnaudulis tur aurd,
tas mums nefahdas flahdes nedarihs. Gar domahm, kuras R.
Kundfina mahzitajs un kahds Bidfemes fainneeks muifu Pahpahne
(№ 41.) isfajijis, nostaiwidamees, wisch saweem lastajem labprahf
gribetu eeteikt, ka „Mahjas Weefis“ ir wifu labakais laikraksts.
Warbuht ka ta ari ir. Mehš pah to negribam spreeft. Laitam
gan tamdeht wisch turahs par wifu labako, ka tam nekad naw sawu
pascha domu, bet wisch sawu fainneezibu ustura ar zitu laikrakstu
magafinas labibu. Un ja winam reis isdewees, pascham ko fado-
maht, ka schoreis, tad tam domas ta fajuht, ka fewis wairs newar
isfchirt no zitam leetahm un personahm. Ta jau wairaf mehneschu
atpafak, no sawas drukatawas runadamam, winam domas ta fa-
juka, ka fewi turejahs pirms par drukatawu un tad par „Rotu“,
kas tani pascha drukatawas teel drukata. Tagad dauf runadamam
pahf tautibu, pahf laikraksteem, pahf slauzamo gowi, un pee wifa ta
wehl pee fewis domadamam, ka esot tas wifu labakais, winam galwa
un runa ta fahf fajuht, ka, ka leelahs, jau fewis wairs nespehi
skaidri isfchirt no slauzamais gows. Bet kad nu „Mahjas Weefis“
naw wis mahhte, bet tehwinfch, tad buhtu labaki, ka tas, sawu
rakstu nahlofcha nummura turpinadams, no fewis runatu ka no slau-
zama bukfa. — Wehlam tad winam dauf slauzaju!

No ahfsemehm.

Wahzija. Wahzu keisars Wilhelms jau kahdas deenas esot
newefels un nedrihtot no istabas iseet. — Isgahjuscho zetortdeen
Wahzu walstis-fapulze tika atlahsta, — tomehr ne no keisara, un ari
no Bismarka ne, bet no wina weetneeka, ministera von Böttichera.
— Runa, kuru wisch keisara wahrdā nolafija, usfkaita tahs leet-
tas, ar ko walstis-fapulzei buhs janodarbojahs, un beidsof ari ais-
rahda uf ahrejo politiku un ka schim brihsham stahw pasaulē ar po-
litikas leetahm. Gala wahrdi schai runai ir koti apmeerinajofchi,
jo tur ta ir teikts: „Wahzu walstis stahw meera un draudfiba ar wi-
fahm ahreelas waldebahm. Keisara Majestete stipri zere, ka Bal-
kanu pusfala walstju sawstarpigeem zihnini netrauzehs Ciropas leel-
walstju meeru, un ka leelwalstihm, kuras Ciropas meeru, kas wi-
nahm wifahm ir no leela swara, preefch 7 gadeem ar saweem no-
lihgumeem apsegeleja, nu ari par to gahdahs, ka Balkanu pusfala
walstis, kuras zaur tam tika patstahwigas, schos nolihgumus zeenihš
un godahs. Keisara majestete pilnigi ustizahs un ir stipri pahree-
zinajees, ka Deewa fwehtibas ari uf preefchu netruhs muifu lihds
schim til isdewigahs politikas zeniteeneem preefch Ciropas meera us-
turefchanas.“ — Pahr Karlinas fahu stihdinu schai runā ir fajihis,
ka tas drihsunā zaur pahwesta widofchenu buhs islihdsinahs.

Anglija. Tikai maf deenu wehl ir lihds Anglu tautas weet-
neeku wehleschanehm; bet ka winas isdofees, to wehl neweens zil-
weks nesina. Warbuht ka tas tagadejai konserwatiwai partijai buhs
par labu, ka winas wadonis, ministere presidents lords Schlabris,

bailigahs, breefmigahs weetas, zaur ko winas nerwi teel fatriji-
nati lihds pamatam. — To redsejahm, zil bailigi wina gaidija no-
teikto laiku; un domojams, jo tuwaki wina tam nahja, jo bailigau
un ne-iseehgamatu wina to nahdija few preefcha. — un ja nu wehl
winas wahrigato weetu aiflahra no ahrenes, winas nerwi tifa til
tahlu fatreesti, ka Wehtula papreefchludinashanai wajadseja ispi-
ldees. — Kad eewehrojam, tahds spehs eedomai, tad waram taisht
pateesu spreedumu, ka mineto fewu zis nefas neraidija kapā, ta
mahu tijibas eedomā. — Pahr eedomas spehu atminos fur lafijis
schahdi: Glufchi wefels zilweks fahjis domahf: ta buhtu, ja winam
dshwa muifcha atrafios galwa. — Ar weenu tahlat pah to domajot,
pamafam un pamafam trofnis zehtees galwa, kas arweenu tapis le-
lats, lihds pehdigi tas bijis til leels, it ka tur pa eefchu fara spehs
rihtofos. — Nu wihrs bijis pilnigi pahreeleezinajees, ka winam pateesi
muifcha ir galwa. — Mellejis pahigau pee ahfsta. — Ahfsta ismekle-
jis un atradis, ka ar wina galwa wifsch glufchi kahrtiba; no muifchas
tur naw ne bijuma. — Wihrs netizejis; trofnis tahds pat. — Gah-
jis pee otra ahfsta. Ari schis nefa ne-atradis. — Nelaimigais notu-
rejis schos abus ahfstrus par mulkeem, un usmeklejis wehl trefcho
ahfsta. — Iftahstijis tom sawu laiti, un preefchgo ahfsta mulfibu.
Schis fapratios, kas wihram par wainu. Wifsch nomanijis, ka eedoma
buhš wainiga pee leela trofchana, un ne wis muifcha. — Apstahjis
slimā galwa, wifsch teizis: „Ja, pateesi Zums ir muifcha galwa, —
un to mehš isdabuim weegli ahra. — Ahfsta notechis dshwu muifchu,
turejis to weegli fauja, un spaidijis un groffijis slimā galwa, lihds
beidsof, flimneekam redsof, laidis muifchai aifstret, teildams: „Nu ir
muifcha ahra; redseet, tur wina aifstreen!“ — Ar to wihrs bijis we-
fels. — Ed nu redsam, zil leels ir eedomas spehs. — Un ta noteh-
lodami daschas leetas, eerinamees mahnu tijiba, kas mums daudstrei
atnefs teefcham nenowehrfchamū fliftumu.

(Turpmat wehl.)

Erpo.

Wehsturigs stahsts is Wahzu apustula Bonifajijus laikem.
Istahstahs no R. Saulifcha.
(S. Turpinajums.)

X.

Bija grehtas deenas, kuras Elfei wispirms bija jayahrlaifch.
Kaulatais draugs bija miris. No daschahm wehdsenehm wina dabi-
wisa inahf, kas upurefchanas weeta notijis. Gauschah afaras wina
raudaja ar saweem behrneem, un tahschu winai ta islikahs, ka kad tai
par to Deewam wajadsetu pateitees, ka tas winas laulatam drau-
gam tahdu galu peefchlehtis. Winas abi behrn jutabs starp iwefchneem

laudihm weentuli un astahsti, un jautaja arweenu pehz tahs deenas,
kad eefchof atpafak uf dshimteni. Wina nu bija wehdsene, kuras behrni
wehrgu behrni. — un wina to dshē fajuhta. Wehrgu un wehdsene
rupja, beftaumiga dshwe wina befgaligi apbehdinaja un winai reeba.
Ka, kad winas behrni ari par tahdeem paganeem bes kauna paliktos?
Schis domas winai fpedahs ka sobenis firdi.
Pehz fahdam deenahm pils leelmahte wina aifsauga pee fewis,
un islikahs, ka Elfe ar sawu lehnibu leelmahte patiftu. Wina to
eerehma ar behrneem pili. Elfe isfahdijahs pee fatra darba pafllau-
faga, un fatra mahjās darba, pee kuras un pagaba fapratiga, ta
ta wina daudstrei dabuja no pils leelmahtes flawedamu wahrdū. It
ihpafchi wina fapratu newaldamos leelmahtes sehnus ar lehnibu lo-
zigt un apmeerinat. Daschu reis, kad behrni pee winas wakaros ftrehja
un ar waru luhdja: „Elfe, stahsi mums ko,“ wina islikahs, it ka
wina buhtu sawas dshimenes flufā isahidā. Tad leelmahtes mafa,
mihligā meitaja, Zora, winai sehdeja klehti, Nitards, kas nu defmit
gadu bija weis, un wina jaunafee brahli, Mitos un Weringozs,
winai blakam uf kofa behta, un winas paschas behrni winai preef-
schā uf krahgifcha. — un wina nu stahstija no mafa Dahwida, ta
tas sawu ganu kulti ar apaleem upes afmentineem pilbijis, un tad
milam Goliatam ta kunga wahrdā gahjis preti un wina uswarejis.
Schis bija mafa Weringoza mihlatais stahsts. — Tad Elfe stahstija
no Jahfepa, ka tas no saweem launeem brahkeem tika pahrdots weh-
dshā, un winai daschu reis islikahs, it ka wina tagad til ihsti fapratu
wina likeni. — un Jahfepa wahrdi: „Zuhs domajahf manim launa
dariht, bet Deews ir wifu greesis par labu,“ bija wina arweenu par
leelu eepreezinashanu. Tad wina atkal stahstija no flufahs, fwehtahs
nalks Belleme, no Kriusis peedfimschanas un behrnibas, — un bei-
dsamais wafars tehwischā dshwofk winai un winas behrneem stah-
weja gahfchi preefch aghim; wehl reis behrni nofehdahs garā uf tehwa
zeleem un peespedahs pee wina fruhthim. It ihpafchi kad seema
nahja ar gatajeem wafareem, tad bija dauf to stahstigt.

Ari pils leelmahte Zora usflaufjahs Elfes stahsteem, un pree-
zajahs pahf teem. Wina pati daudstrei Elfi flubinaja, lai stahstot no
Autes, no fwehlfirdiga Samareefcha, un no jaunefka ufmodinashanas
Naines pilfheht. Elfe dabuja daudstrei atkaufchenu, ar saweem seh-
neem apmekleht mafa Gifeli, kura bija eedota kahdam wihram, ar
wahrdū Siguwarts, un tika mihligi audfinata. Tee bija laimigi brih-
fchi preefch mahtes, kad wina ar saweem sehnem un ar fawu me-
tinu kofā wareja runahf no wezahs tehwischahs, no tehwa, kas bija
til mihfch un labš, jeb kad wina gahja uf ganamu pulku un tur go-
wis redseja, kuras wina reis wareja fauft par sawahm un kuras wehl
arweenu uf winas fauftchenu pee tahs peesfedsahs. Bet behdigahs
jubfmas nahja pahf wina un behrneem, kad uf mahjahm eedami fweh-
tajai birfē gahja garam un eeraudfija upurefchanas weetu.

Tē wina daschu reis ari nofehdahs, un mahte tad stahstija no
tehwa afins leezinefa nahwes, no wina stiprahs tijibas un no duh-
fchiga, nepasifstama tijibas beedra, kas wehl ar tehwu beidsof Deemu
luhdja, — un preeziga zeriba, ka winas wihrs nu bauda debefu pree-
fus, pilbija winas firdi un winas behrnu firdis.

Seemas behdigs Zora fahfima. Elfe nepeefufdama pee winas
gultas bija nomoda. Deen' un nakti wina no tahs ne-astahjahs un
daschu farsu luhgshanu fuhtija pee Deewa. — Par leelstungis to pee-
runaja, lai tal pati ari atpuhshotees, — bet tas bija wifsch par walti.
Pee flimneezes gultas bija winas weeta. Neweens ari newareja no
flimneezes aghim to wismajafu wehleschanos ta nofataitees, un til uf-
manigš buht, ka Elfe. Kad wina pee Zoras gultas uf krahgifcha bija
eemigufi, kauldamā seemas aulta tahs ne-ufmodinaja, bet gan leelmaht-
es wismajafā kusteschchanahs. Gan defmit reisu deenā wina sawus
sehnus fuhtija pee awota pehz uhdena preefch leelmahtes flahpju dfe-
fchchanas. Kad leelmahte ar lehnū balfi fajija: „Es Zew pateizos,
Elfe,“ tad ta winai bija wifaldata alga.

Bija atkal Maija mehnesis, un Elfe domaja no ta, kas preefch
gada laika notifa wiras tehwischā. Bet nekahds ruhstums nepeepil-
dija winas firdi. — tikai padewiba apafch Deewa rotas un flufš,
deewabihijis prahts eefch tahs mahjoja. Ka wina preezajahs, ka wina
Deewam pateiza, kad drudhis leelmahti pamafam atfahja. Maija meh-
nescha beidfamā deenā Zora wareja eedroffinatees, uf wehdsenes El-
ses rotas atspeedufees, fahdu bhrinuru iseet ahra, pawafaras gahfā af-
spirdfinatees un pahf pawafaras salumeem preezatees. „Al, Deews,
zil Tu esi labš!“ Zora pateiziba pilna isfauza, un Elfei triheja firds
no fwehta preefa, kad wina scho wahrdū dshdeja, scho pateiziba
wahrdū, ne tumfchrem paganu deewem, bet tam weenam dshwam
Deewam fajuhta. „Al, Elfe, kad es to atkal waretu pahrlabot, kas
tur breefmigajā upurefchanas weeta ir notijis preefch gada laika! Kad
es Zew waretu atmafahf, ko Tu, ta upuretā wihra fewwa, man est
laba darijuf!“

„Ne man, zeenigā leelmaht, schi pateiziba peenahlahs,“ Elfe at-
bideja ar afarahm azis, „bet tam schehligam Deewam un Tehwam,
kas sawu dahrgo dshwibu ufstureja. Un kas tur upurefchanas weeta
notifa, tas ari notijis ar ta pascha Deewa atkaufchenu, kas ari pa
tumfcheem zeleem mahš wed gahfcham mehrtim preti.“

XI.

Leelmahte atkal pawifam bija iswefetofufees. Wina apmekleja
ar fawu laulato draugu sawus wezakus, un apfwezinaja winas un
sawus brahlus un sawas mahfas. Mahjis pahrnahfufi, wina pah-
nefa saweem behrneem wifadas flufas dahwanas. Ari daschahs weh-
dsenes muifchā un pili dabuja dahwanas. Til Elfe ar saweem behr-
neem likahs buht aifmirfsta.

wehl paschās beidamās deenās panahumus ēeguwis, ko Gladstons gan nekād nebuhtu esephejis. Piemahrt reschgejumi Egiptē zaur to ir padariti daudis weenfahrschaki, ka Sehsbrim ir laimejees, Turzijas ne-ustizibu masinabt, zaur ko līdš sčim wiš foki, kureus Angli Egiptē spēhra, tika aiskaweti, un sultanu pee tam peedabuht, ka wišch ir ar meeru, ka Anglija til ilgi tura Egiptē fawus kareiwus, kamehr to pilnigi ir apmeerinajusi. Otkahrt atkal Angli nupat Birmas breefmigā kēnina Libo kara spēhu wahrigi peewarejuschi, tā ka wini warbuht nahlofchās deenās jau buhs Birmas galwas-pilsehtas Mandalajas wahrtu preefchā. — Birma ir kaimiru walšis no Tonkinas. — Kad sčihš uswaras salihdsina ar to, ko Frantschi Tonkinā panahluschi, tad Angli patefcham un wahra pilnā sinā war buht lepli.

Franzija. Kamehr Frantscheem paschu mahjās ruhgalā un wahrahs un jukumi parlamentā arweenu top lelaki, wineem ari fawōs ahreenas reschgejumōs ar paganu tautahm Nijā (Tonkinā) un Afrikā (Madagaskarā) no-ēet jo deenas greisati. Us Madagaskaras falas wini nupat kahdā kaujā uswareti, kas masal nonahweto kareiwu sinā nekā tamdehl ir til fahpigi, ka wini ne šofa naw tiluschī us preefchu. Pahrscho kauju ir schahdas tuwakas sinas peenahluschās: Frantschi, pehz ilgakās gaidišchānas, usbrukuschī Madagaskarefchu apzetinajumeem, bet tiluschī pilnigi atpafat. 10. Novemberi, pulkstēn 1/27ōs rihdā, wini ar 3000 kahjneekem, 2 pulsteem jahneeku un 24 leelgabaleem mahjās eenaideekam wirsū. Pehzpusdeena bija wišu leelakais usbrukums. Bet Frantschi tika fagaaditi ar til kreetnu uguni, ka wineem, bes ka ari til weens weenigs wihs buhtu usrahpees us eenaideeka wallehm, ap pulkstēn trijeem pehzpusdeenā, pasadejot kahdus 60 krituschū un ewainofu, bija jawellahs atpafat us Tamatawu. Walleš tā aifargajuschās Madagaskarefchus, ka tee, lai gan Frantschi wareni schahwuschī, neweena wihsa naw pasadejuschi. Madagaskarefchi loti kreetni turejuschees, un tahdā wihsē fawus Anglu školotajus pagodinajuschī. — Pehz Frantschu sinahm turpreti atkal wiša sčī leeliskā kauja bijusi til neka apluhlofchana, ka stahw ar eenaideeku.

Balkanu pušjala. Karšch starp Bulgariju un Serbiju līdš sčim wehl neka naw pahrgrošijis Balkanu pušjalas leetās. Ne Turzija, ne Greckija naw emaišijuschās sčai srihdinā, un leelwalšis wehl arweenu stahw pee malas, meerigi nofkatidamahs, kas wišs tur iijuka. — Konferenze Konstantinopelē ari wehl naw nekahda spēreduma tairisusi. Sino, ka Angli ar nodomu nopublejootees, leetu til ilgi nowilzinaht, kamehr zaur Anglu wehleschanahm buhs isfchirtōs, waj tagadejā Sehsbrisa ministerija paleek pee waldivas stuhres, jeb waj wezais Gladstons atkal stahjāhs wina weetā.

No eekschsemehm.

No Behterburgas. Kara ministeris, generaladjutantōs Wanonwskis, ka Kreewu awise „Swet“ sino, 5. Novemberi wahrigi fahslimis. Slimiba otrā deenā wehl wairak peenehmufees. Kad sčī sinā pilsehtā isplatiyahs, daudis personu peeturēja pee ministera dšihwofka un apwaizajahs, ka winam lahjootees.

Behterburgas Kreewu awise „Nowoje Wremja“ sino, ka nahlofchu wafar (1886. gadā) Widsemē un Kursemē buhweschot 8 jaunās Kreewu pareiztības bānizās.

„Waldivas Wehstnefi“ lafams, ka teefu ministeris Nabalowōs atfahpees no amata un wina weelā senatorōs Manafēnōs, kas wišā Baltijā deensgan pašifchams zaur fawu rewifiju, eezelēs par teefu ministēri. Peektdeen, 8. Novemberi, wišch stahdijees preefchā Keisara Majestētei.

Kursemes, Widsemes un Zgaunijas gubernatori, wiš trihs, tagad usturahs Behterburgā. Bes tam wehl ari wiš trihs prokurori un Tehrpatas mahjības apgabala kurators, Kapustins, tur eera-duschees.

No Polijas. Is Kalisčkas gubernas, Lentschizas apgabala, waru pafinot zeen. lafatajeem un laipnajahm lafatajahm, ka tē rube-

nis bija jauki fauhs, un seemas fehjas itin brangi ir fahschluschās. Ja zita neka nestahjāhs preefchā, tad war gaidiht nahkamā gadā bagatu plauju. No Kursemes un no ziteem apgabaleem sino, ka sčō ruden bījis leels flajjums, un upes wišai leeliski pahrspluhduschās. — bet tē no tahdeem flajjumeem un leelem uhdeneem neka nesinam. Ari seemas auktuma tē wehl ne-ējam fagaadijuschī, nei ari sčī rudena sneega redsejuschi. Pee mums wehl arweenu ir pafstahwigi peelaidigs, jauhs rudenis, it ihpafchi kur wehl tagad no 28. Oktobera wišu nedeli mihsia miglina muhs katru deen' apzeemo. — Swehtdeen, 27. Oktobēri, pulkstēn 1ē nakti, uguns-grehks breefmigi istranzeja Lentschizas pilsehtas eedshwneklus, jo nodega dragunu sirgu stakli, kas bija kahdas 70 ašis gari. Stakli bija fahwerkōs buhweti un ar sčhindeku juntu; tāpat wehl bija zits feena bihschis us stakla augščās, kas ari fadega. Sčha fahka degt no wehja gala, tā ka pusfundas laikā wiša dega brihnischīgās leel-mās. Sirgi tika wiš iiglahbti, jo ahtrumā uguns tika pamanita no stundeneekem, kas stahweja pee zitahm tuwejahm ehkrahm, ka pee krona magafinas, pulwera pagaba un malkas sčkubna. Uguns-dschefjeem laimejahs til iiglahbt klahstejo krona magafinu, kas atro-dahs til 15 šofu nost, un kurai uguni wehisch wilka teefcham wirsū. No degofchās ehlas neka wairis newareja glahbt, jo ta dega weenās leelmās, — un kad nebuhtu warejuschi iiglahbt tuwejo magafinu, tad buhtu wairak ehlu nodeduschās, kas wišas pehz rindas stahweja, un wehisch uguni us wišahm wilka wirsū. Stahde, sinams, tad buhtu sneegufees wairak tuhstofchōs. — No kam uguns zehlupees, naw sinams. — Pee tam wehl ari kahds Sčihšs bija leelās breef-mās. Ka jau mehds buht, Sčihdam wajaga wišur buht klahbt, tā ari tē Sčihdelis loschaga gar uguni, fkatidamees un rokas plahtidams. Tika gan fahtrōs, lai atfahpajahs, — bet Sčihšs neklaussja. Tē us reisi degofchā stakla feena gahschās un — Sčihdam wirsū. Sčihdelis gan pafpehja pahri fokus pabehgt, bet tomehr to lehra. Par laimi, ka to ahtrumā irahwa, un tā tad wehl Sčihšdinsch fahschkeebes pahrgahja mahjā. Seltinu Janis.

Wid seme.

No Rihgas. Keisara Majestēte, ka „Wald. Wehstnefi“ sinōs, Rihgas Jahna bānizās wirsmahjitateju Teofilu Gaehtgens' u 30. Septembēri Wisaugstaki apstiprinajis par Rihgas pilsehtas kon-sistorijas wihe-presidentu un winas eezirkna superintendentu.

„Waldivas Wehstnefi“ lafams, ka Widsemes kameralpalatas pahrwaldneeks, ihstēnais sčhtahtrahs barons Campenhausens, us fawu luhgumu, slimibas deht, atlaikis no amata.

„Widsemes gubernas awise“ iffludina zirklaruru, kuru Widsemes gubernators peefuhitijis Widsemes draudses-teefas kungeem, un kurā sčhem teek pawehlehts, ka wineem us preefchu pagafsta waldehm un pagafsta teefahm jarakfā Kreewu walodā, jeb ari Zgaunu waj Latweefchu walodā.

Kā no wišahm pušehm, tiklab is Behterburgas, ka Rihgas, sino, tad sčhorēi Widsemneeki fawās zeribās, dšelszschu dabuht, wairis newil-fees, tā tas deemschēhl nu jau kahdus 20 gadus notizis. Tomehr ka lih-nija tās buhweta, waj wina ees zaur Zehšim, Walmeeru un Walku, jeb waj wina sčihš pilsehtas atfahs pee malas, wairak werstu waj juhdschu atstātu tahm garam eedama, to wehl fklaidri nesin. Zits sino sčā, zits atkal tā. Starp ziteem ari „Wald. Wehstnefi“ pahrscho leetu teek sčahhdi rakstihst: „Awises sinoja, ka jaunbuhwejamais Widsemes dšelszschot aifnemšchot mahjās pilsehtas, un stigas ari pehz tam bija nospraufstas. Stanzija pehz sčihš lihniyahs buhtu bi-justi kahdu 3/4 wersti no Walmeeras pilsehtas, — ne tahnu no Wal-meeras muishas. Bet ka nu rahdahs, tad dšelszschēhl ne-ees wiš gar Walmeeru, bet no Walmeeras kahdas 8 werfes atstātu, — jo kahdu nedel atpafat ischeneeri dšina jaunū stigu gar Muzhu muish-chu. Tā tad dšelszschēhl eetu til pee Strentschu pasta pahri pahrschaju. Gemefls, kamehrt pirmējo lihniju gar Walmeeru atmetot, ešot Kauguru dširnewu ešars, pahrschu buhtu bījis tilts jabuhmē. Ja dšelszschēhl eetu gar Muzhu muishu, tad jadomā, ka sčē buhs

stanzija; wina buhtu no pilsehtas kahdas 8 werfes atfahku. — Tomehr waj zehsch ees teefcham pa tagad nospraufsto jaunū lihniju, to wehl newar sinah, jo, ka rahdahs, Augstā Waldiva sčini leetā wehl naw demušt galiga spēreduma. — Turpreti Waldiva atkal gawiledami gawile, ka stanzija no Wallas pilsehtas buhweschot tilai weenu wersti atstātu.

Tehrpatas eedshwotaji loti istranzeti zaur nejanču un behdigu notikumu: proti pilsehtas galwas weeteeks, Komērbizgermeiferis Doepfers, tairisjis leelisku bankroti, kahda Tehrpatā gan wehl nekād naw peedshwota. Kahds Widsemes muishneeks pee tam ešot pafpehlejis kahdus 120 tuhst. rublu. — Pee tam ari wehl wišabas Doepffera blehdibas nahluschās gaismā; jo wišch ari wairak kafu, kuras stahweja sem wina usraudšibas, pawifam istufschojis. — Doepfers nodots teefahm.

Kursemē.

No Jelgawas. Zeen. lafataji wehl atmīneees, ka fawā 24. nummurā kahdus wahrdinūs rakstijahm pahrschu aifargafchānas beedribahm. — Sčhis rakstis nu, ka mums tagad no peenahzīgās pu-fes teel fahzihst, fahzēlis dashchadas ruhhtas domas un pahrschāna-s; jo daudseem ešot lizees, ka mehš ar fawu rakstu mehginajuschī „Kursemes lopu aifargafchānas beedribu“ apwainot un no winas fawu fahstihst. Tas naw ne buht tā! Mehš tilai gribejahm wišpahrigi lafatajus dariht usmanigus us dashchadahm nepareifahm buhweschānahm, kas tahdās beedribās weegli war eeweestees, un fe-wischēi pee tam domajahm pee kahdas beedribas Rihgā, kur deems-gan nejanču nekahrtibu waretu peerahdiht. Ka „Kursemes lopu aifargafchānas beedribu“ minētā rakstā negribejahm aiskahrt, tas jau no tam gairischi redfams, ka tur it ihpafchi no „kahdeem puš-ajukufschēem feewischēem“ runajahm. Tas wišs sčimejahs us Rihgu, un ne wiš us „Kursemes lopu aifargafchānas beedribu“.

Preses wirswalde, ka „Wald. Wehstnefi“ sino, 23. Okto-berē dakteri Buli apstiprinajusi par laikrakfā „Tehwijas“ redaktoru un isdewēju. Sčhis laikrakfis, kas isgahjuschā gada beigās tika di-binahts, isnahza papreefch Rihgā, bet tilai ihšu laiku abonenteem tika peefuhitihst, jo jau pehz kahdahm nedelahm (Feburara mehnefi 1885. gadā) neweena nummura wairis nerahdijahs. Tagad nu „Tehwija“, apafsch daktera Bula wadišchānas, wairis ne-isanhš Rihgā, bet Jelgawā.

Jelgawā pa lofchu laiku ir loti manigi „garnadšchi“ eera-du-schees, kas us it godigu wišū prot zitu kabatas aptfchamdiht. Tā festdeen, 2. Novemberi, pat komifijas ruhmes kahdam naudas maš is kabatas istfchopst. Gan tizis zeeti mellehts palak, bet bes pa-nahkuma. — Isgahjuscho otrdeenas nakt' atkal kahds naktis guletahs, kuram bījis loses jawelk, palizis feht beedra, bes fahbakeem un bes naudas maka no 75 rubteem fmagumā; tilai ar leelahm puhlehm un polizejas palihdšibu tos laimejahs atkal atdabuht, jo pafuduschēe bija jau drofchās patwerfmes preefch fewis usmellejuschi. — Tai paschā deenā kahds godigs, labi gehrbees kungs, pa eelu eijot, kah-dam eereibuscham jauneklīm pulkstēni is kabatas iswilzīs; laikam gan baikodamees, ka streipafodamais zilweks stundeni ne-eefwesch ren-šelē. Trihs feewas bija to nofkatiuschās, un pulkstēna ihpafsch-neeku us tam darija usmanigu, — tomehr tas, ka jau peedšchris, maš ko spēhja dariht; tamdehl tad nu feewas stahjāhs pulkstēna aif-nefejām preefchā, — bet tē atkal ziti peedšchruschi gadjahs, kuzi feewas no usfahktā darba aiskaweja. Zaur to nu godigais kungs aifgahja meertigi pa Paleijas eelu fawu zelu. Diwus no aiskaweta-jeem gan polizisti, leeliskam zehnotees, noweda polizejā, — bet lai-klam truhka peerahdšchānas, ka ir pulkstēna nehmejam lihdsinatāji, jo wehlatu tos atkal redseja pa eelahm staigajot. Bes tam wehl da-schi masal eewehrojami nedarbi no „garnadšchem“ ir pafrahdati, kureus sčhakti aprakstihst, turu par newaijadšigu.

Isgahjuscho peektdeen, 8. Novemberi, jauki pušchotā Annas bānizā pilsehtas draudses mahjitatejs, Grafsa Egs, ar Wahju mah-

(States peelikumā.)

Nahlofchā deenā leelkungs Ešī lifa pee fewis atfaukt pili. Wi-nam blakam sehdeja wina laulatā draudšene Jora; weseleiba spihdeja no winas mihligahm ašim.

„Ešē“ leelkungs wina usrunaja, „mehš ešam parahdā deeweem, jeb, kad Zew labak patihl dširdeht, Deewam pateizibu par leelmahtēs isgahbšchānu no grehtas slimības. Tu, ta wehrdsene, furu es padšinu no fawās laimes, kurai es panehmu laulato draugu, Tu eš kopuš fawu leelmahti, ka wehl mahte no fawās meitas, mahja no fawās mahfās naw tapuschās foptas. Ešē, muhsu wehrdsene, Tu eš brihwa, un Tawi behrni ir brihwi no sčihš stundaš. Sčī lai ir muhsu pateiziba pret Tawi un pret Deewu. Ja Tu gribi eet atpafat us fawu wezo dšimteni, tad mani laudis Zew palihdšchis usbuhweht mahju, un aifwedihš wehrschus, gowis un aitas us dšimtenes stahkeem. Bet ja Tu gribi sčē palikt, kamehr Tawi fehni ir usauguschī par jaumteem, tad Tu mums buhs mihlšch weehš.“

„Ešē pateizahs no wifas sčids par atdabuto brihwibu. Jora wina apfampa tā fawu mahju. Ešē apnehmahs wispirms wehl pa-lik. Winas dehl wehl bija par maseem, ka tee buhtu warejuschi ap-stradabht fawa tehwa tihrumus. Wina palika pili, un drihsfheja ari fawu meitānu Giselē pee fewis nemt. Bet brihwa buhdama, wina tomehr isdarija wifus tos darbus, kureus bija darijusi tā wehrdsene. — Tiklo wina dširdeja, ka muishā ešot kahds slims, tad tā isfluh-dahs atklauschānu, eet slimneklus fopt, — un labprahbt wina tas tika atlauts. Tur wina tad sehdeja daudreih wairak deenu pee kahda wehrga jeb kahdas wehrdsenes gultās, un fopa winaus ar to paschu mihlelšibu un usrizibu, ka beidamā seemā leelmahti. Al, ka wina mahzeja eepreejinahbt, un ar ihseem, mihligeem wahrdēem domas greest no mihligeem paganu deeweem us to weenigo, dšihwo Deewu, pee fura ween ir palihdšiba un isgahbšchāna! Zil karstas un firnigas bija wi-nas deewaluhgšchānas ar slimneekem! Kahdus jauhs nahšius wina sinaja nahšihst slimneekem, gan par laika kawelli, gan par eepreezi-nahschānu, — un ari no Kristiūs, wišu slimneeku un nabagu leelā lab-daritaja, no wina ruhhtas zefchānas un mirschānas, un no wina aug-šcham zefchānahs un debesis braufschānas. Un tad kahdam no winas fopjameem, fura sčidi winaš mahri bija atraduschī labu weetu, beid-amā stundina peenahza, — at, zil preezigi un wareni wina tad ru-naja no to dšihwofchānas pehz nahwees, kuzi tiz eefsch Jesu Kristu! Zil dashs atgreesahs pee Kristiūs un aishgahja, lai gan nekristihšis, us wina pafauli ar to stipru zeribu, ka Deews ari nabaga wehrgam, kas tiz eefsch Jesu Kristu, jauko Deewa behrni brihwibu dahwafchot!

Nahlofcho seem sčini apgabala bija leela mirschāna. Ešē us pili gandrīh nemaf newareja atmahkt, jo til daudis bija slimneeku, kuzi bija jatopi.

Zil dasha dahrga zilweku dšihwiba tika zaur winas fapratigu fopfchānu iiglahbta, zil dasha dwehsele ar mihligu rotu kritigās at-

sihšchānas gairmai tad peewesta! Nefad wina fawu tizibu neweenam ne-usspeeda. Un kad kahds slimneeks, jeb wina familija melleja pa-twebrumu pee paganu deeweem un deewelchēhm, wina tos nerahja, bet luhdša Deewu klufā sčidi, lai wišch ne-usslufotu sčō lautinu nesin-nahschānu, kas wehl fnausch rumšāā un nahwees ehnd, bet lai pallau-štu wina luhgšchānu, it tā tad ta buhtu Jesuš wahrdā sčuhitta pee wina, ta weenigā dšihwā Deewa. — Gan wina sčids fahpeja, redst, ka nabaga paganu feewinas dwehseles bāilēs greelahs drihs pee weena, drihs pee otra paganu deewa, — tomehr ne apmeeschāna, ne newa-schāna, bet til ween dšila lihdszeetiba tad mita winaš sčidi.

Nahlofchā gadā zaur ne-angliju wafaru sčini apgabala wehl bads issehlahs, — un lihds ar to atkal daudis slimibu no jauna. Ešē bija wišur klahbt, un palihdseja, zil ween spēhdama. Wišur, tur ta nonahza, wina usfataja un apfweizinaja, ka sčuhni no debesihs, kas atnefs glahbšchānu.

Ari preeferis sčini laikā bija fahslimis. Ešē wehl nekād nebija eegahjusti upureschānas weetā. Wina reeba fawu kahju spērt paganu nefchshshibās darba weetā. Ari ar preeferi fatiltees, wina, zil ware-dama, bija fargajusees. Bet tiklo wina dširdeja, ka wišch gutot slimis fawā buhdā, tad tas wina nebija wairis paganu preeferis, ar furu wina negribeja fatiltees, nebija wairis peepalihdšetajis pee winaš laulatā drauga nahwees, — bet bija nabaga zilweta behrns, kam pa-lihdšibas wajadseja. Wina igahja ar faweem diweem sehneem zaur patumscho mefchu pahrschu upureschānas weetu us slimneeka buhdū.

„Noguris lihds nahwee, preeferis tur us fawas no fahnahm tai-farahs gulas weetas guleja. Bads bija redfams pee wina gihmja un ašim. Neweens nebija pehz wina fahstijees; neweens tam nebija sne-dšis ne ehdeena, ne dšebreena. — „Mafes, mafes!“ wišch fawu no-guris, redjedamā, ka kahds eenaht wina buhdā. „Dod man mafes!“ — Ešē no fawa kurwja wina pasneeda pirmā mafu mafes gabali-nu, un tad apjautajahs, ka winam eijot. „Tu, Ešē, Tu man nefš maji?“ wišch fawu ar wahju balā un lehra ahtri pehz dahwanas. — To bawdijis, wišch luhdša uhdēna. Ešē panehma mahla kruhši un igahja ar faweem sehneem no buhdās.

„Zil breefmigi tē ifstatahs!“ wezakais no abeem sehneem isfaw-zahs. „Medži, mah!, tos pakaususchs pee koleem; tur no sirgeem, tur no gowihm un aitam, un tur, redsi, waj tee naw zilweku pakausuchi? Mah!, nah, stegimees projam no sčihš bālu weetas!“

„Nē, mans behrns, ari sčē pee paganu upureschānas weetas mums jayarahda kritigā mihlelšiba. Jo ari slimais paganu preefe-ris ir nabaga zilweks, kuram wajaga palihdšibas, un Kristiūs faha: „Ro juhs dareet weenam no sčhem wismajakeem, pateef, to juhs efeit man darijuschi.“ — Kad tur nabaga buhdinā tas kungs Kristiūs guletu, slims un dadu zeesdamā, waj tad juhs no wina fiegtoš pro-

jam?“ — „Nē, nē, mah!, preefch wina eš fahnes raktu ar rokahm no semes, un winam tabš nesu!“

„Nu,“ mahte atbildeja, „tad eij un dari tāpat katram, kam Za-was palihdšibas wajadšig.“

Pehz kahda brihtina wina eeraudšija, dashs fofus tahlat, paschā sčwehtajā biršē, amotu.

„Mah!, sčwehtajā biršē mehš nedrihsstam eet; pee nahwees strah-pes tas ir aiflegis,“ sehns fawu un tureja mahi, winaš pee drah-nahm peefehzrees.

„Kapehž nē?“ leelakais sehns runaja. „Waj tad tur deewi dšihwo? Gan daudis lapju un mefcha putnu tur atrodahs, bet ne deewi. Kofu un awots ir raditi no mihlā Deewa, un wišch wišur ir pee mums.“

Ešē smebla no awota un fheidahs us buhdū, kur wina flima-jam dema fklaidro uhdēni dšert un ar to atspirdfinatees. Tad tā wi-nam pafneedja wehl gabalnu mafes, un zitu gabalnu un kruhši ar uhdēni nolika pee wina gultas. „Rih!, ogi eš atkal atnahlschu,“ wina fawu. — Preeferis pateizahs, dšiki aifustinahts, ka wina ween, — ta kritigā feewa, — pahrschu apschēljufees.

„Zuhš, laimige behrni,“ wišch tad greelahs pee abeem sehneem, kuzi winaš fneedsa roku atwadidamees, „ka Jums ir tahda mahle! Tagad eš faprotu, kapehž tas sčwechais wihs Sturmijūs fawu, ka Kristiūs ešot faule, no kuras nahlot wifa sčwehtiba.“ — Un tā pee fewis runadams, wišch wehl tos wahrdus isteiza: „fura tizibā wair-ta mihlelšibās, tai gan ari buhs wairak pateefshās.“

Tā tad nu Ešē ar faweem dehleem deen' no deenas nahja pee ta fremgalwja, wina buhdinā. Dashā fwariga fawunahschānahs starp abeem tika tureta, dashs eepreezinadams wahrdš kritā ka debesis rafa nabaga slimneeka dwehsele, un dashā firniga luhgšchāna sčini pa-ganu deeweem sčwehtā weetā usfahpa pee ta weenigā Deewa un Tehwa debesis.

XII.

Sčini laikā kahds atgabijums notifa, kuru newar aifstahbt ne-peeminetu. Kad Ešē kahdu wafar nogurū ar faweem behrneem no-nahza pili, ta dširdeja, ka issehjuschais wehrgs Wezels patis labprah-tigi ešot atmahjis atpafat. Wišch bija eegahjusti pili un fawa wezā fanga preefchā kritiis us zeekem un luhdšis peedofchānu par fawu leelo grehla darbu. Pahrschu pahrdofschibu tā bes walodas palizis, Erpo Wezeli ilgi bija uslufrojis. Tad breefmigās dufmas to bija aifgrah-buschās, un wišch wehrgu lihds aifnimā bija fahs, ko sčis kluf pa-nešs. „Ešchā ar wina tumščajā pils pagrabi!“ tā Erpo tad us-fawu faweem kalpeem, kuzi nu wehrgu noweda. No dufmahm tā aifdebeses, Erpo wifu deenu trafoja, kamehr tas wafarā Ešē redseja pili eenahtam. „Wifas Tamās nelaimēs behlejs, Ešē, ir sčē. Sčhis

(States peelikumā.)

zitaja Gurlanda lga peepalibdsibu eefwehtija Zelgawas Latweeschu draufdes Bahzu behrnus, 28 jauneklus un 35 jaunekles. Weena no jauneklum esot mahzibas laika mirusi.

Uf Zelgawas Dobeles schofejas wimu nedel' kahdu wakaru pulksten sds kahdam zeta brauzejam zaur ne-apdomibu til-ko rati nefabedra. Brauzejs wedis petrolejas pudeli. Kahdas 2 werstes aif Dobeles wahreem tas mana, ka pudele ir zaur ratu trizinaschanas dragajupees. Tas, griededams sinat pudeles plihshannu, ufwilzies, tumfas deht, fehskalinu, — bet par nelaimi uguns peefchawufees pee istafschlijufschahs ekas, ta ka brauzejs til ar publehm paspehjis fegu un ratus no fadegschanas isglabht. — Ee atkal mahziba, ka te ahtri degofscham weelachm toti usmanigi ar ungi jarikhofjaha, — zitabi war leelu leela nelaima dachu reif notikt.

No Veel-Swehtes. Ilgatu laizinu bijahm no sagu nebehdneefem pasargati un netrauzeti; bet te jau atkal nakti uf 6. Novemberi schejenes Burwinu fainneefam tee eelaufschees dshwojamahs ehlas pret-istaba. — Mineta pret-istaba nebijusi apdshwota; bet taja eefsch skapjeem bijufschas usglabatas feeweefchu schubbas, manteli un dachadas zitas feeweefchu drehbes, la ari jaunus seles un zimdi — Wes tam wehl weenaf flapi ari kahdi feschu rubki naudas bijufschu paglabati. — Mineta sagtu eelaufschanahs notikufees tahda wihje: Nakti faundarneeki — weens, waj wairaf, naw flaidri finams; tomehr jazer, ka tahds nedarbs newareja buht weena pasrahdamjums, — atlausufschu pret-istabai aifskruhweto gala flehgi, un oga ruhti idaufot, atkrampejufschu paschu logu wakam, un tad zaur logu eefahpufchi istabina. Minetahs drehbes, la ari naudu sagli panemufsches libdi. — Saimneeze un winas radone, ko peenehmufsch audfeschana, tagad nu zaur mineto nedarbu pasaudesufschas fawas labatahs drehbes. — Sagteem libdi schim pehdas wehl naw fadshitas. Weefons.

No Bramberges. (Atbilde J. Laura lgam.) Jums, zeen. J. Laura lgas, schi gada „Latw. Nwischu“ 40. nummura eepatizees, manu fnojumum is schi gada „Latw. Nwischu“ 38. nummura: „No Bramberges,“ par nepateefu apfihmeht. Tagad Jums par apmeerinafschanu gribu wehl zaur nahlofchahm rindinahm peerahdht, ka ne-efmu wis fawa fnojumum mijepees. Pateefiba Zuh, zeen. J. L. lgas, efeit no skolotaja amata atkaphufsches un wairt tai amata nekafpojeet, ko ari paschi fawa isfaddrofchanas raksta pilnigi apfeezineet. Bet zita weeta fawa raksta Zuh atfauzatees uf faweem papihreem, ka tur esot redsams, ka no peenahlofchahs aprinka fskolas komiffijas efeit apstiprinahs ne wis par skolotaja palihgu, bet par nodatas skolotaju (Fachlehrer). — Eoti pareisi, ka rakfheet, ka aprinka fskolas komiffija naw wis Zuh par skolotaja palihgu, bet par nodatas skolotaju apstiprinajufchi. Wina jau ari to zitadi naw warejufchi dariht, kamehr ne-efekt finibas til tahlu tapufchi un pilnigu skolotaja eklamenu Irlawa nolufschu. Tomehr to ihsto grunts punkti, ko es fawa fnojumum mineju, proteet, waj Irlawas skolotaju seminarat efeit skolotaja eklamenu pilnigi nolufschu, to taf newareet fawds papihredes eeraudfihht. — Ikweneun lauffskolotaju, kas eestahjaha amata, tilkas palihgu, ka pastahwigu skolotaju, wehl pastahwofcha fskolas likuma til weenigi lauffskolu wirswalde apstiprina schini amata, — un ari ta Zuh newareet useet fawds papihredes. Zo Irlawas skolotaju seminarat jeb ari kahdas zitas augstafskolas mahzibas kursa jau pateefi ne-efekt wis zauri gahjufchi, jeb pabeigufschu, bet tilai weenigi pagastaf — kahda Zelgawas elementar-fkola fawas finibas fmechlufchi. — Eoti dshwaini fkan, ka Zuh, zeen. lungs, atfauzatees uf fawu „nodatas skolotaja“ ap-

stiprinafschanu; praktifka fna Zuh Bramberges pagasta skola tadfchu wairaf mahzibu nodatas pee skoloneem weenumehr ta palihga skolotajhs nodarbojatees, un tamdeht tad ari neweens Zuh par nodatas skolotaju newareja tai laika dehweht. — Tad wehl pehdigi, fawu rakftu beigdam, Jums isfatu, ka tafnibu fnojoj, nebhufschu wis fawa pirmu fnojumum pahstehdees, nedf kahdam nepatiffchanas datijis, pateefiba weetu dodams. Brambergneeks.

No Dobeles. Pimdeen, 28. Oktoberi sch. g. preefchpudeenas, tapa no kahda wihreka, kas mellejis smiltis rakft, kahda masa behrna lihks useets, kas bijis aprakft sem Dobeles Latweefchu mahzitaja ganibu preedens. Bedre bijufchi labi preedenu beefumum uf fawi trihs pehdi dfta, isfchetrantiga, ar schkipeki rakfta, un lihktis bijis ar lupateem apwihstihstis un tani eeguldihstis. Tuhlit pehz atrafchanas tapa Dobeles Latweefchu mahzitaja fainneeklam usdofs, to weetu apwakteht, kamehr dabon no Dobeles pilstefas atlauju, to israkt un isnemt. Lihki no bedres isnemot, lai waretu pehz pilstefas pawehles uf Zelgawu west un list ismekleht, bija redsams, ka nedarbs jau dafschas nedelas agraf pabarihstis, jo tas jau bija fahjis truhdeht. Kahda tuweja preedene labi paprahwa kneepadata atrafta eefpraufta, par fihmi, ka tur lihktis atrodams. — Pehz noscedfneezes toy ftingri meklehts. D.

No Popes. No daufis un dafschahm pufehm dshelofchanos un waimanas pahrschi gada flikto un ne-isdewigo laiku preefch semkopjeem un wimu rafchojumum fapofschanas. Tas patf ari deemfchehl no muhsu pufes jafino. Seens daufseem wehl stahw plawas, — gan tupefchds, gan plantfchds, gan ari neptauts. Wafareja wehl daufseem uf lauka redama, — pat weetahm wehl nenopfauta. Kartufseem pawifam grehti klahjaha; daufis weetas tee ta fapuwufchi, ka wisf gahs smird, kad dobes usfchek. — Muhsu leelajai damfa ftehrkeku fabrikai, tur ari fhrupu un zukuru no ftehrkelehm taifa, buhs zaur to leeliskam jazeefch. Fabrikai pilnigi strahdajot, waijaga 700 puhru kartufelu par deenu. Audfis pee mums ir wairaf nekaf pehrnaja gada; bet labibai pahreklam semas zenas. Lopi lehti; nomalfschanas leelas. Teefcham, behdu laiki parefsami. — Sirgu fahdfibas un tihfchu uguns peefifschannu, ka tas beefchi ween is zitam pufehm teel wehtihstis, pee mums toti reit, jeb nemas nepeefshwo. Kuplahs, ta fahktahs „adwokatuf prozefes“ pee mums ne pawifam neteel turpinatas, kas zaur to peerahdam, ka muhsu aprinka-pilfchta naw neweena wafcha adwokata. Tas wisf gan zaur to nahfsees, ka laudis, apafsch labeem un mihligeem kungeem dshwodami, ari fawa fawd meerigi un fatijigi dshwo. J. G.—s.

Wilgales muifschas rijas nodedsa nakti uf 27. Septembri. Skahde ap 4300 rublu leela, jo leelaka data wafarejas bijufchi fawesta. Labiba bijufchi adrofchinata par 2000 rubl. un ehfa par 830 rubl. Kursemes fawstarpigaja uguns-beedribi.

Wainodes dshintlungs, barons von Grotthufs, pahrdewis fchogad par dshintu 22 mahjas par 88 tuhft. 50 rubl., ta ka puhraweeta zaurzaurim mafsa 40 rublu. Wif libdshinige mahju rentineeki paschi fawas mahjas eepirufschu. — Senakais dshintlungs, L. von Grotthufs, palihdejis pagastam uszelt prahnu, no ftegeleem taiftu fskolas namu. Schis patf lungs dahwinajis preefch fskolas wajadshibahm 2500 rublu leelu kapitalu.

Kabiles kalpu mahju Wampenu rijas nodedsa nakti uf 25. Septembri. Uguns isfchlupees no rijas krahfns pahrlurinaschanas. Riija bijufchi par 500 rubl. adrofchinata.

Par Aiputes pilfchetas galwas weetneeku iswehletais adwokats W. Groths no Kurs. gubernatora weetneeka apstiprinahs schini amata.

Dish-Dahmas un Mas-Dahmas pagastds „baku fehrga“ eeweefufees. — Bahfas tirgu, Reifschmak, esot Reifchi ari abholu kozinus pahrdewufchi. — Gramsdas tuwuma, Pormfahtes Bulku mahjaha, war dabuht pirkt kreetnus, labi leelus, potetus abholu un bumbeeku totus.

No Gramsdas apfahrtines, 6. Novemberi. No 28.—31. Oktoberim gan migloja, bet nelijja; tad kartufelus beidsahm nonemt. — 28. un 29. Oktoberi wehl fibineja, un 16. Oktoberi bija leela wehtra. — No 1.—3. Novemberim lija, un fahzeflahs leeli, neredieti pluhdi. — 4. un 5. Novemberi — fals un fneegs.

Ruzawas mahzitajs, Riemschneidera lgas, noswinejis 22. Oktoberi fawas fudraba kahfas, pehz 25 gadu fadshwes lauliba.

Uf Keepajas masa efara iswiska no uhdens jau noslihufschu, nepafihstamu, wezu semneeka feewu, pee kuras labatata atrada 18 rublu naudas, pingerotu, kamoliti ar deegu un fawahstu nasi. Pee kalla bija ar fchorni peefahrtu krahfa. — Lihki aifwedufchi uf lihku namu. Klachtaku fawu truhfti.

Zaur Keepaju weba 22. Oktoberi pa dshelofschu uf Pehterburgu preefch Keifara pilk dahfa — no Ruzawas un Riizes krona mefcheem — 1 wirsmefchafungs un 3 mefchafargi 30 dshwas, jaunus firmas. S.

Wisjannafahs fwas.

Zelgawa, 12. Novemberi. Bahzu walfts-kanzlera firta Wismarfa wegakais dehts, grafhs Herberhs Wismarfs, schinis deenas atbraufs kurssem weefds, Kadangas baronu von Mantefjelu apmekleht. — Zelgawa rekrufchu komiffija fchogad rekrufschus nonehma fahdbi fahrtiba: no trefcha eezirtna 63, no otra 122 un no pirmu 56 wihrus. Ta tad, ar Schiddeem kopu, pawifam 241 wihru.

London, 21. (9.) Novemberi. Meers fawp Serbiju un Bulgariju warbuht jau nahlofchu nedel' tiks eegrofthts.

Konftantinopel, 22. (10.) Novemberi. Uf Anglu pilnwaru pagheerjumu konferenze nospreeda, Turku komifaruf fubht uf Austuma-Rumeliju un eezelt ahrijemes delegatus, kas lai ismekle Rumelijas buhfschanas. Nihf konferenze noturehs jawu beidsamo fchdeifchonu. Turzija, Bulgarijas firtam atbidedama uf wina rakftu, usflame firta eewebribu un apfola winam fawu pabalstu, islihdsinot firtu ar Serbiju.

London, 23. (11.) Novemberi. Ka kahdahm schejehes awifchm is Konftantinopel fimo, Turzija usafinajaja 21. (9.) Novemberi Serbiju, lai bes kawefchanahs isfet no Bulgarijas robeffchahm.

Wehstules un atbildes.

- 1. J. G. lgam: Sinamos rakftus un „padomus“, ja derigi, labprahf isfelaftim; tamdeht lahdam, tilai pefufiht.
2. A. Kr. Tamdeht ka Latweefchi, Eefch-Kreewijas gan...
3. S. J. Egeem: bernas dshwodami, wa Pufkreewem palifu...
4. J. Sch. un fawas mahtes malodas wairt til...
5. J. Sp-dr. Egeem: Regeld.
6. S. Krifcha
7. Ehrmu gaita ihpafschneeks, kas muhs naw atradis mahjas, teel luhgt, wehl reif pee mums peenahft.

Latw. Am. redaktor: W. Peitan.

Довожено цензурою. Пара, 11-го Ноября 1885. г.

trafulis udbrifstefees, patf manim fahbditees preefcha, un no manis, kuru wifsch gribefa nodot nahwei, luhgt peedofschanu. Lai wimu warreto nolert un pee wina atrehtees, par to es aifgahju preefch 4 gadeem uf Zuhfu dshwollu, fanehmu Zuh par wangineekem un liku Wezela weeta Tawu wihru deewem upureht. Wifsch ir wifas Tawas nelaimes un Tawu eefchannu zehlejs!

Erpo zereja, ka Elfe libdi ar wimu fahtu dufmotees pret Wezeli. „Safi, Elfe, fahda strahpe, fahda atrehtefchana winam jadabon. Tew pah wimu buhs fpreet tees!“

„Kungs,“ Elfe atbideda, „man nepreklahjaha teefah, bet til kalpot kristiga mihlehtiba. Ja Wezels pehz tafnibas strahpi pelnifis, tad lai tafniba ar fcheklafibu eet rolu rola. Ja Tu mani gribetu eezelt par teefataju, tad es til lahgu, ka Tu grehtus noscheklodamam, atpakal nahlfufcham wehrgan peedotu.“

Pa tam pils leelwahte Jora eenahja, — un tad wina manija, ka Elfe par Wezeli luhfda, tad ari wina ar kahdu wahru palihdejia luhgt. Ibrithnifjees, Erpo usluhloja abus feeweefchus. „Zuh luhdfeet par to zilwelu, kas mani bija nodedwis nahwei un kas usftrahwis newainigeem til dauf behdu?“

„Lai fcheklafiba walda tafnibas weeta,“ Jora luhfda. „Wezels ir dauf grehlojia, — bet wifsch ir fawas grehtus nolcheklojia, un grehtu noscheklofchana wimu ir fchurp atwedufi. Atareefigeem grehineefem jau ari Deews grib buht fchekligis. Pret to Deews ir fcheklirdigis, pret to zilwela nedirihfti buht jeetfardigis.“

Diti firdi eepreezinata, Elfe dshideja fchds fawas leelwahtes wahrdus, — un brithnideees, Erpo klauhjaha uf teem. „Lai noteek, wifsch fawija pehz kahda brithina. „Zuhfu aifluhghfchana lai naw bijufchi par wetti.“

Nahlofcha rihda Wezels tika weftis no pils zeetuma pagraba lunga leelaja fahle.

„Wezel,“ Erpo wimu usruwaja, „Tu mani buhtu warejis toreif weegli isglabht, kad es karajos pahr behdibimu.“

„Ja, lungs,“ Wezels atbideda, „to es buhtu gan warejis dariht, — bet mana firds toreif bija pilna dufnibas un atrehtefchanas.“

„Wezel, Tu man efi isfnehjis, ka es nenahfchot pee waroneem dehefis, bet eefchot ellē pee neganteem zilwekem zaur newatatu nahwi, kura man fahweja preefcha.“ — „Kungs, peedodi man. Es toreif wehl fawigaju paganu tumfiba un gribetu, ka Tu, zeenigs lungs, ari uf turen nahktu, uf tureni nahwe mani, to wehrgu, aifwedifchot. Tagad es pateizu Deewam, ka mani tumfchee firds nodomi naw isdewufchees, bet fa Deews Tew ir dshwibu taupifis un zaur to ari eefch manis dshendejis jaunu dshwibu.“

„Kur Tu usfurejees no ta laita, kad Tu no fchejenes aifbehgi? Waj Tu biji, la man tika teikts, Tuhdo mahja?“

„No fchejenes,“ Wezels fahstija, „es aifbehgu tur gobu mefcha widu pee kahdem frifiteem laudihm, tas mani laipni usnehma, jo es wineem teizu, ka emu aifmaldijees. Bet kad es dauf deenu tur palifu, nedomadams uf atpakal greefchanos, tad mani jautaja, uf tureni es nobomajis aifzetot. Es fahstiju, ka emu wehrgu, un fawam nifnam fungam ismuzis, un ka labaf wilkeem un lahftcheem gribu palift par laupijumu, nekaf pee fawa lunga greefees atpakal. Tee wihtri pahrspreeda to leetu fawa fawd, un uf manu rakftu luhghfchannu man

atwehleja, wehl ilgal palift wimu laipnaja mahja. Schee bija frifiti, kure merigi dshwowa, ar leelu fchaklumum mefchus isfirta, femlowibu, augl — un dabru fofchannu weizajaja un dafschas reifas par deenu kopu Deewu luhfda. Wimu klufais, mihligais prahs atmihftinajaja pamafam manu zeeto firdi, un pehz gada laika es tiku zaur fwehtu frifitu usnemts Jesusu Kristus walftiba. Es palihdeju pee wifseem darbeem, un man klahjaha loti labi. Til tahs domas, zil beskaunigi es pret Tewi, zeenigs lungs, biju isfurejees, man grausa arweenu ta tahrop pe dwehfees. Ta tad es behdot apnehmos, fchurp nahft atpakal, uf lo mani tijabas brahli man ari fubinaja, un palemigi fagaidht fawu pelnito algu. Bet Tu, zeenigs lungs, peedod man, to es Tew launa efmu darijis.“

Scho wifu Erpo usmanigi bija klauhjees. „Ta, tad Tu efi frifihstis, un lai gan Tew labi gahja, tomehr pee manis grefees atpakal, zeef grehtu strahpi?“ Erpo fawija isbrithnifjees.

„Ja, lungs, efmu pelnifis strahpi un gribu to nefi, lai waretu uf preefchu Tew buht jo ushigafas kalps, pallaufdamas Deewa likumeem.“

„Kahda frifita feewa ir preefch Tewis, fwefcha zilwela, luhgufi. Winas pehz lai Tew ir wifa strahpe, ko Tu pelnifis, atlaifta, un fcheklafiba lai Tew noteek tafnibas weeta!“

Pateigibahs pilnd pret fawu tungu, kura prahs winam fchodeen lihahs buht pawifam pahrmajnees, un brithnideees, ka fchaf pili ari esot frifita feewa, Wezels dewahs uf fawu dshwollu. Wifsch bija uf preefchu Tew tas ushigafais un pallaufgafais no wifseem leelunga wehrgaem.

(Eupmat beigmus.)

Drupaf un drufkas.

Rehrnes peens.

Alteekas no fweefsa lehrneefchanas fawu par lehrnes peenu. Arehjuma jeb kreima tauku dalas ir lehrnejoj par fweefsu pahrewhritas jeb weena kopu fadabutas. Rehrnes peenam tamdeht ari tauku daku wairt naw, bet tas pastahw tilai no afchekladitahm feera, peena zafura un alkahijos fahls dalahm. Wifsch ir gan mafal fpehzigis (barodams) n-fa frifch peens, — bet wehfinadams, pahrlams streljamaif jeb bariba, un ihpafchi pret delamo faiti, fchulfschu faiti (dsheloffaiti) un fchulfschu dshdfti ta derigs israhdijees. Eefchkligas eelairinafchanas maifnadams, lehrnes peens ir pret weefchannas faiti. — ja, pat pret afnu wemfchannu eewehlams. Aci pret pahfahwigu zaur-efchannu, ja ta ar farqu eelarfeefchannu paw faweenota, ta ari pret allafchigi fajeetejufschu wehderu, ja lehrnes peenu ar fweefsu famaifa un kabrtigi rihdts rufschu dufschu dsher, tas ir israhdijees ka derigs lihdsellis.

Wanags un wahrna.

Wanags bija eekritis akd. Drihs pehz tam wahrna nahza un gribefa dsher. — „Tu nahz fa fawka, mihla mahfta,“ wanags fawija; „es te efmu ta uopuhlejes, un tomehr newaru wairt isfapt ahra. Efi til laba, un isweelz mani ahra.“ — „Zo labprahf daritu,“

wahrna atbideda, „bet man ir bail, ka Tu mani nefawlofi.“ — Wanags luhdihahs un noswehrejaha, ta to ne buht ne-aiffrifchot. Wahrna nu puhlejahs un wilka wanagu ahra. — bet til-to to bija iswilkufi, te wanags tuhlt aifmifsa wifu fawu nelaimi un gribefa wahrnuf fapleht. — Ta tas ari ir pee zilwefeem. Daufreis trahpaha, fa weens otram dara labu, — bet tas, kam labu dara, — to atmafka ar launu, ne buht ne-aifshdam, ka tas wiram darijis labu. A. S.—s.

Kur isleetä til dauf kneepadatu?

Anglijä, Birminhames pilfchta, pagatawo katru deen' 37 milj. kneepadatu, un zitas Anglijas pilfchtas 17 milj., — kopu 54 milj. Franzija katru deen' pagatawo 20 milj., un zitas Eiropas walfts 10 milj. Ta tad pa wifu Eiropu pagatawo katru deen' 84 milj. kneepadatu. Te gan fawajaja: Kur tad isleetä til dauf kneepadatu? Waf tal toy fahlaufas waj fa nederigas atmoftas, — bet aplam leel pulks, fchur tur ismehtajot, pasaudetas. Ta tad Eiropä katru deen' 84 milj. kneepadatu isput, kas wismafal 10 tuhft. rublu wehrtiba.

Pulkfieni, kas nekaf naw usweklami un stellejami.

Wihne tagad ir isfchetri pulkfieni, kas nekaf naw ja-ufwehl un jastelle. Weens tahds pulkfenis ir jaunaja justizpalafsta, un eet jau 4 gadus, otrs parlamenta namu, un eet jau 2 gadus, trefchais jaunaja uniwersiteti un zetortais walfts-bankä; fchee abi eet jau wefelu gadu.

Wahrdu mihkla.

Ka fwaigine dehef augftumä

Es nakti topu redseta, Kad manu pirmu wahrdu laf; Ja otro wahrdu lafa man, Tad trefna weela efmu gan, — Bet wif — pilfchis eefch Franzijas. Merkufus. (Wimnejum 48. nummura.)

Wahrdu mihklas usminejums.

(Stat. 44. nummura.)

Pirmais waheds — Brahma, otais — Putra — Brahmaputra.

(Wimnefufchi: Fabels Dambur, Zelgawa; G. un Frd. Richter un R. Kleinhanfen, — Zelgawa; W. Semitans, Iffchles fawija; Dito Bled, Zelgawa; Kreewim Atinsh, Zelgawa; J. Kreuherg, Ruktu frogu; S. Sunda; Lihle Martedaw un Auguste Thomburg, — Nufchu mufsch; Wlka Wifch, Eefch-Behrteefchds; Wpamalneka Juris, Rina un Christina, — Wifmufsch; W. Seneck, Eefchrahwe; J. Seidads, Padure; A. Meers un A. Katerks; G. Fieber un Kantmann, — Ehdol; Ne-fawomfa Pehleris, Kofjees Dibrifis un Galwina Janis, — Wahrenbrofa; Wun-felbu Schanis, G. Blumfeldt un G. Kaptein, — Zelgawa; Webet Dambrowski un Ernst Schöber, — Bauska; Wifch Schreija, Ralnjeeem; Stukulu Jabelis, Krihs-burg; G. Wolff, Raudite.)

Drufkas kuhra.

45. nummura lehzju mihklas pirmu rindä, trefcha wihitit, jalafa fitbas „fus“ weeta — „fees“.

Kā ir gahjis ar mīšones darba weizinašchann Kursemē.

(Beigums.)

III. laikmets, no 1869. līdz 1885. g.

Pēdējos 16 gadus cewehtrojot, mehs wīsu waram ihfati fa- nemt jau tamdeh, ka wini muhsu atminai ir tuwaki, bet ari tam- dehl, ka mīšones upe nu tek meerigi fawu zelu. Mīšones darbam par it ihpafchu pamodinašchann dereja, ka direktors Gardelanda fgs muhs diw'rei ir apmeklejis, proti 1874. gadā us mīšones fweht- keem Keepajā, un 1882. gadā Kuldigā. — Wina wahrdi, Keepajā runati, kahdai atraitnei (v. Grosse) tā bija pee firds gahjuschi, ka wina Leipzijas mīšonei dahwinaja 7000 rublu; tā atrada testa- menti norakfitu pehz winas mīšchanas 1876. g. — Gardelands 1882. gadā apmekleja ari muhsu fwinodi, un no jauna wīsu firdis ufwareja zaur fawu gudru, prahtiģu, zaur pašcha peedfihwojumeem pabalfitu apspreešchannu. Ja mehs apraugam mīšones dahwanas pehdejos 16 gaddē, tad redsam, ka tahs ir widu starp 1467 rubteem pirmajā, un 2613 rubteem pehdejā gadā. Gandrihs til pat daudf ka pehdejā gadā eenahja 1874. g., proti 2605 rubti, zaur teem schini gadā it ihpafchi beechi fwineteem mīšones fwehtkeem; pahratu summu tīkai atmeša 1876. gads, dehl teem jau mineteem, testamētē norakfiteem 7000 rubteem. Dahwanu summa schini pehdejā laikmetā, zaurmehtā nemot, istaifsa 2350 rubtu par gadu, jeb ja tos 7000 rubtu ne-eerehkina, 1900 rubtu; tas ir: fchi summa, fstatotees uf di- weem pirmajeem mīšones laikmeteem, no 300 un 1200 ir pawairo- jupees lihds 1900 rubteem. Pawifam bija eenahjuschi 37 tuhft. 602 rubt., no kureem Leipzija dabuja 36 tuhft 722 rubti; to atlikufchu summu no 880 rubt. dabuja zitas mīšones beedribas. Ja tahs weentrefiģas fewischkas dahwanas atnem, tad no prah- wefsta aprinkteem pawifam fanahja 29 tuhft. 900 rubt., kas schahdā wihfē ifdalahs: Kuldiga 5696 rubt. (par gadu 356 rubt.), Sehp- pils 5406 (par gadu 337), Jelgawa 4830 (301), Dobele 3519 (219), Grobina 2969 (185), Randawa 2754 (172), Baufla 2551 (159), Piltene 1323 (82), Wīna 847 (53; bet fchē japeemin, ka dahšas draudfēs fawas dahwanas taifni uf Bahjsēmi fuhtija, no kuzahm mums naw fina dota). Ja wīšpehdeji fewischkas draudfēs cewehtrojant, tad no wīšahm 119 draudfchm muhsu Kursemes super- denta aprinki ar dahwanahm pee mīšones darba ir peedafijufchahs 111, — turpreti no 8 draudfchm lihds schim wehl nekahju dahwanu naw nahlfufchu (5 Leifchōs, 3 Kursemē). Bet ari tahs 111 draudfēs fawas dahwanas naw noliktā kahrtā eemahfajufchahs ifkatru gadu; zaurzaurim nemot, tīkai no 82 draudfchm if gadus dahwanas ir eefuhfītās, un no 37 draudfchm nefa ne-eenahja. Dahwanu lee- lumē turejahs no weena rubta lihds 275 rubteem.

Ja beidsot wehl ihjumā pahrfatam fchōs mīšones darba 48 gadus, tad wīšpīrms ar pateijibu pret Deewu waram leezinaht, ka mīšones weizinašchana ar ifkatru laikmetu augdama ir augufi, tā to no dahwanu pee-augfchanas un wairofchahahs war nomaniht. To- meht mehs ne buht newaram fahjht, ka nolikto mehtē jau ešam fa- fneegufchi. Jo pirmahrt mums wehl atleek tas udewums, ari tahs 8 draudfēs peewillt klah, kas wehl nekahju dahwanu naw dewu-

fhās, un tad otrahm kahrtahm katrai draudfēi wajadsetu fawas dahwanas eefuhfītē if gadus, tā ka zaurzaurim wairē ne-atleekahs 37 draudfēs beš dahwanahm. Beidsot dahwanahm dahšās draudfēs wajadsetu buht wehl leeklahm; un tas it ihpafchi tamdehl buhtu wajadfiģs, ka ari Leipzijas mīšones darba laufs fchō 48 gadu laifā ir palizis arweenu leekahs, — no masa fīnepju graudina ir ifaudfēs leek fohs. Tahs diwi tuhftofch' dwehfeles, kuzas Leipzijas mīšone ka atlikumu no jitreifefchās Gales mīšones atrada, ir wairofufchahs lihds 13 tuhft. Ar to wehl naw fahjht, ka tīk daudf dwehsetu ween ir atgreest, jo mehs nedrihtstam aifmīrēf tos schini laifā no- mīrufchōs. No diwahm fīnāfjahm, kuzas tolaif ufnehma, ir tapu- fchās 19, ar 500 klah peederofchahm apdfihwotahm weetahm. No weena mīšonara ir tagad zehlfufchēs 20, nefkairot toš, kas jau Deewa preekfchā ir aifgahjuschi. Scheem 20 mīšonareem par pa- lihdeem fīahw klah 11 mahzitaji, no dšimuma Tamulefchi, ar 7 kandīdateem, 100 palihga-mahzitajeem un 200 fcholotajeem kahdās 135 fcholās. No weena mīšones laufa ir zehlfufchēs 3; jo pee Ta- mulu femes darba laufa ir peenahlfufchās klah: Mangune Af-Indijā un Kanareefchū seme uf wakar' pufti no Tamulu femes. Tad nu wajajaga jaunās draudfēs dibinaht, jaunās mīšones fīnāfjās eetaif- fīht, jaunus mīšonarus ifuhfītē. Schini gadā Leipzijas mīšonei ir tas leekahs preeks, ka 6 mīšonarus war no jauna ifuhfītē; fep- tītāis deewamfchēhl fafīlsum, un tamdehl tam fchoreif japaleek atpa- kat. Starp fcheem ifuhfīteem weens ir dšimts Kursemēeks, Peh- terburgā audfinahts, Keepajas wirofcholotaja dehlē.

Ko nu lai darām? Pahf wīfahm leetahm lai luhdsam Deewu, ka lai tizibas fīnepju graudinfch muhsu firdis aug; jo beš tizibas naw fēknigās paganu mīšones, — to jau weentrefi peedfihwoja. Kad Bahjsēmē tiziba bija palikufi remdena un aukfta, tad ari pee- truhka mīšonaru, un mīšones darba fohs fahka nihft un kalft. Ta- pehz pahf wīfahm leetahm ir wajadfiģs — tizigu mīšones drau- dufchu. Otrāis, jo wajadfiģahs darbē ir tas, ka fchihš mīšones draudfēs luhds Deewu par mīšones darbu un mīšones strahdeek- keem. Kad Mofus rofās, kuzas wīnfch tureja to brihnifchēlgo fīli kaulfchana pret Amalefiteefcheem, palifa fīahbanas un gurdēnas, tad Urs un Arons wīnam tahs abalftija; mehs Ura un Arona darbu darām, kad ar fawahm aifluhfghānahm mīšonaru rofās fīprīnājam, lai krusfa karogu augufi jēk, — un kur tiziba un aifluhfghāna ro- dahs, tur ari netruhfēs mīšones dahwanu, kas bagatigi un labprah- tigi top atneftās. Uf tahm lai Deews, tas Kungs, leek fawu bagatu fwehtību! Bet ja kahds warbuht pahf teem 37 tuhft. rubt. kurne- dams faka: kam tīk daudf naudas wajadseta aiflaifft pahf muhsu femes robechahm, tas lai apdomā, ko Jēfus Juhdafam atbildeja Sīhmana ta fīpatalīgā nomā (Jahn. 12, 8.), un lai nofarkft. Tee 37 tuhft. rubti jau naw wīš uf eelas fweefi, — bet nemīrftamas dweh- feles zaur teem ir ifrautas no tumfības. Redfi, ta ir manta, kas paleek uf muhschigu dšihwofchannu.

Apzerejumi.

Ihfa deewaluhghāna.

Kahds mahzitajs fawā zefofchānā prahja kahdā weefnīgā ifta- bās meitai, kas wīnu apdeeneja: „Waj Juhš luhdsēet ari Deewu?“ Wina atbildeja: „Man knapi laika pa-ehft, kur nu lai wehl aifliktu

wafas luhgt Deewu?“ Mahzitajs fahija: „Es Jums teifchu itin ihfu luhghānu, — tīkai trihs wahrduš: „Kungs, palihdfi man!“ Wini ir ufrafkīti bihbēlē, Mateūs gr. 15. nod. 30. p. Luhdsēet fchōs trihs wahrduš fatru wakarū, un kad es aikal atmahfchu, es pehz Jums wajafchu.“ Kālpone apfolijahs to dariht, jo fchi luhg- fchana wīnai iflikahs teefcham ihfa un weegli ifteizama. — Gadu wehlat mahzitajs atkal brauzja zaur fchō pašchu pilfchētu. Tani paš- chā weefnīgā naktē gutu nonehmis, wīnfch wajajaga weefnizneekam pehz pehrnahs meitās. Weefnizneeks atbildeja: „Wina bija preekfch deenēta manā namā par daudf par labu; tamdehl es wīnu atlaidu. Wina tagad deen gandrihs jau wefelu gadu pee weena mahzitaja muhsu pilfchēta.“ — Mahzitajs aifgahja ufmekleht no weefnizneeka apfīhmeto mahzitaju. „Zeeniģs mahzitaj“, tā meita runaja, „ēš Juhfu luhghānu ešmu if wakarā luhghū, — eefahlumā gan beš kahda apdoma; bet drihs man fchahwahs prahta: kamdehl gan fweh- fchāis mahzitajs man lika fchō luhghānu flaitiht? Domaju fchurp, domaju turp; pehdigi nehmu bihbēli palihgā, fahfu tani lafīht, un tur atradu, kas pee mana meera wajadfiģs. Simtu reif pateizōs Jums, ka eemahzijahst manim ihfo luhghānu. Teefcham tas Kungs man ir palihdejeis un mani ufweedis uf fawahm fahlainahm gani- bahm; wīnfch mani dširdina ar faweeem fwehtkeem wahrdeem, kuzas es lafu fawā bihbēlē if deenas wafas brihšchōs un klaufōs if fweht- deenas bahnīgā. Af, kaut es waretu, es wīfus zilwekus pamahzitu, lai wini luhds Deewu, — ja ne wairaf, tad tīkai tos trihs wahr- dus: „Kungs, palihdfi man!“

Kas pehz Deewa neprafa, tas nefakrah, bet ifkaiša.

(Weid.: Af, kaut man tuhftofch' mehes luhftu.)

- 1. Kur bihbēls truhft — behdu weeta, Kur bihbēle uf plautia kaktā Lufchš nams beš kahdas zeribas; Roputej'ā, nelafita.
2. Šchi mahjas weeta naw wīš mīfha Tur grehtu darbi zefchī walda, — Tam Kungam, kas pilns mīfības. Waj fauna, tīk behdewīsa.
3. Kur Wina wahrdu nezeeni, — Jo tas ir daudf wehl flīttati, Tur ir un rahdahs behdigi! Kad wīnu tur' un — nelaf!
4. Kur wīnu lafa, Deews tur mahjo, — Gan muhsu laifōs daudfi faka, Tahds nams pilns Deewa fwehtības; Ka tizib' kopt, ir weltigi;
5. To labums, ifdewība pušchō, Bet kad tos jiltahrt atkal prafa: Tur netruhfēf wīš faderības. Kur behdās palihg' mellet? — Pats Deews tur walda namīnu, Tad tee mums pašči leezina, Un peefchir wīnam fwehtību! Ka Deewu Kungu peefauga!
6. Tamdehl neklaufi laufchu runas, Bet lafi Deewa wahredīnu;
7. Ko laudis teiz, ir „fēepju putas“, Kas pareet pehz ar laizīnu.
8. Bet wīfas gudrib' eefahlumē Ir Deewa rakfōs noliktē mums!
9. Ahd. Ligathne, juu.

Dahwana.

No Dalbēs un Alīhweš draudfēs preekfch paganu mīšones tīka eemahfati 8 rubt. — Deews lai fwehti dahwanu un dewejus! G. Seefemann, Jelgawas Bahj. dr. mahj.

Semkopība un fainneezība.

Waj war isahrditus mehslus uf lauka ilgaku laiku at- stahst ne-ee-artus, jeb waj tee buhtu tuhdat ja-ee-ar?

(Beigums.)

Kahdā zītā Bahju semkopības lapā kahds semkopis pahneedf fchahdu ifmehinajumu: Wehz rudteem nahlfufchi fīrni, — tapehz jau uf rugajeem ufwehdufchi mehslus, isahrdijufchi un aparufchi. Tīkai uf kahda mafa gabalina no 2 puhra-weetu leeluma wīnfch mehslus pametis ar noluhku no Oktobera widus zauru seem' isahrditus un ne-apartus, lai waretu iffinahst un pahleezinatees, kur fīrni labaf ifdofees un labaku plauju fneegs, waj tur, kur mehslu tuhlti tapa aparti, jeb waj tur, kur tos atstahjis tīfchā prahta ilgaku laiku wīš femes ne-apartus. Aprīla mehnefcha eefahlumā tahs 2 mehslotahs puhra-weetas femes tapa ufartās, un tuhlti ari wīš tas laufs ar agrajeem, falajeem fīrneem apfchēts. Kad fīrni jau bija gabalīnu no femes pa-augufchi, tad wareja jau no tahlenes redseht, kur robe- fcha bija no tuhlti un no pawafar' aparteem mehslēem. Sīrni rah- dijahs uf tahm 2 puhra-weetahm tumfchāfā krahfā, un wehlat bija flawenaki zaur fawu trefnaku augfchannu wairaf sedu atihfī- fchannu, tā ka no wīfa bija zeras uf labatu, rafchīgaku plauju, nefa no ta blafus fchjuma, kur tuhlti tapa mehslu aparti. Kad fīrni jau bija gatawibā, tad nofchēkhra itin blafus tīk pat leelu gabalu no tuhlti apartā, un katrs tīka ihpafchi plauts un kulfē, lai waretu iffinahst katras mehslōfchānas augtu rafchu. Plaujas panahkuma uf tahm 2 puhra-weetahm, kuru mehslu pa seem' bija palikufchi isah- rīti, bija graudōs 93 mahzinas un falmōs 831 mahzina wai- raf nekā uf tuhlti aparto mehslu druwas gabala. Pehz fīrneem nahja tai pašchā laufā nahfōfchā gadā rubfi. Pawafar' un ruden' nebījufi nekahda redsama fīrnpiba fīrnp abahm mehginajumu weetahm; tīkai wehlat fīrnpiba tapufi arweenu leelafa, tā ka sedu laifā tee rubfi, kur pehrnajā gadā fīrni bija labafi, fīahweja wahji un toti reti, un bija daudf ihfaki nekā tur, kur mehslu tuhlti pehz isahrdifchānas tapa ee-arti semē. Ari fchēe prowēs mehginajumi tapa katrs fewischkī plauti un kulti, kad bija gatawības laifš tuwojees, tāpat kā fīrni. Kulot bija no ta gabala, kur mehslu tapa tuhlti ee-arti, 210 mah- zinas rubfu un 1306 mahzinas falmu wairaf.

Kā no wīfa ta redsams, tad mehslu, kuru ilgaku laiku fīahw uf lauka isahrditi wīš femes, tīkai pirmajā fehjai un plaujai labumu fneeds un dod, turpreti otrai to teefu atkal atrauj, ko pīrma wairaf dewufi. Kur wīšleekahs zerību uf pīrmo fehju leek, jeb kur if ga- dus mehslu un wehlahs, ka mehslu taptu jo pilnīgākā mehtā iflee- tati, tā par peemehru dahfōs, — ja, preekfch fchi mehtā drihftētu mehslu isahrdifchannu wīš femes ilgaku laiku atstahst; bet apafch zītadeem apfahkēem tas neberetu wīš.

Pehz wīfeem fcheem fpreedumeem, tā ari pehz pašchu peedfih- wojumeem rahdahs, ka schahdi buhtu wīsu derīgati un kahrtīgati: a) Ja isahrditus mehslus war tuhlti apart, tā ka tee beš kah- deem kawēkēem semē war puht un kufi, tad mehslōfchānas labums

ir wīšleekahs un mehslodamo weelu faudejums wīmafahs. Isah- rītee mehslu war wafar' uf irdenas femes palikt kahdas nedēlas ne- aparti, beš ka leela fīahde notīktu, tapehz ka tahda seme kā fchwamma mehslu fchēdrāhs un fīhīdīgahs weelas eefuhz un fatura, ko zeeta seme nefpehji.

b) Mehslu atstahfchāna wīš femes fīahdē mafak tīhrā semē, nefa nekīhrā, tapehz ka pehdejā semē nefahles daudf geuhtak ifnīhzi- namaš, un ari mehslu zaur daudfkahrtīgu groffīchannu pasaudē daudf no fawa mehslodamā fpehka. Ja isahrdītee mehslu gūt beest un ap- fedfī semī glufchi, tad ilgaka pamefchāna wīš femes neflahdē; jo naw jafchāubahs, ka seme sem mehslēem dabon toti labas ihpafchi- bas, tā ka zaur to fīahde top pilnīgi atīhīdīnata, kas zaur to no- teek, ka weena data no mehslu amonijaka gahfōs ifkīhft. Bet fchahda femes pahrlabofchāna nenoteek, ja mehslu gūt pahni; tad mehslu toti ahtri ja-apar.

c) No mehslēem aifeet toti maf bojā, ja tos ruden' uf ufartās femes isahrdē, un tad lihds pawafarai pamet wīš femes, — fīnam, ja seme pušlihds lihdsena, tā ka uhdens mehslus newar nofkalot. Schahdā atgahdijumā mehslu fpehks nomanams wairaf gadu.

d) Ja mehslu, kuzas wafar' ilgaku laiku pamet wīš femes, dabon daudf leetus, tad pīrma fehja aug toti labi, bet preekfch ot- rahs un trefchahs fehjas tas ir par fīahdi. Smīlki un humufa ba- gatā semē isahrdītu mehslu ilgaka pamefchāna wīš femes tīk daudf neflahdē, kā zeeta mahla. Labi fmalka mehslu isahrdifchāna ir no leela fīwara, ja grib mehslus ilgaku laiku wīš femes pameft.

Pehz Bahju „E. D. B.“ preekfchrafsta no — X —

Kā war isproweht, waj ehdeens naw no metala jeb fīlkti glaseereteem trankeem gīfti peenehmis.

Dafchu reif zilweki, ihpafchi jauni un behrni, fafīlmft; teem fahf eefchās graifht, un it nelabi paleek ap fīrni, beš ka pašchi fa- manitu, no kam fchi flīmiba zelahs. Tahdas flīmības zehlonis daudf reif gadahs no ehdeeneem, kuri ilgaku laiku fīwina jeb fīlkti glasee- retōs mahla traufōs fīahwejujufchi, jeb ari zelahs no mīfina waj ka- para wahrameem trankeem, kuzas fainneezēs daudf reif ilgu laiku ļauj ehdeenam fīahweht, lihds kameht tas waj pawifam fahfahbft, un kur tad dahju reif wehl pašchās brihnahs, ka ehdeenam tīk dih- waina garfcha ešot radufēes. Bet mīhlahs, — waj ari fīneet, zil fīahdīga ir fchi garfcha? Un zil wefelības ta aifwed kapā? Wajza- jeet mahziteem ahfīteem; te Jums tai leetā neleegs padoma.

Newar jau ari leegt, ka dahšas nama mahfēs toti mīhlt tīh- ribu; — bet ko tas palihds, kad traufkus gan bešch un pužē, bet ne- ewehro, ko jau mīneju, un tajōs ehdeenam ļauj lihds fahfahbchā- nai fīahweht. Ehdeens fīahwedams, ihpafchi fīahbē, no metala un no glafuras peewelf fīwina gīfti, un tā ehdejam wefelību famaitā. Tāpat wehl japeemin, ka pat tīhrē dferamais uhdens, ilgaku laiku fīwina traufōs fīahwedams, peenem no teem kaitīgās ihpafchības; bet tomehr wehl daudf weetas redf fīwina bleka dferamōs traufus,

alwas karotes, behrnu fpehl'leetas u. t. t. Wefelības kopeji, waj fīneet, — tahdas leetas buhtu pawifam atmetamās!

Tē nu lihds ar fchō atgahdinafchannu ari gribu pahneegt padomu no kahda leetas prateja pušēs, lai ihweens pats waretu isproweht, waj ehdeens naw, metala traufōs fīahwedams, wefelībai fīahdīgās ihpafchības peenehmis. To war tā ifdariht: Tīklihds domā, ka eh- deens gīftīgās dahs fatur, tad nem garu glahfi, pīrfta refnumā, ko ļauj par reagenzijas glahfi, un to katrā leelafā glahfchu bodē gan warehs dabuht, un eeļej tani mafu karoti no tahda ehdeena. Tad peeleij tīhru, nowahritu uhdeni, lihds kameht glahse trihs zetortda- kas pilna, peepilini kahdus pileenus fahpetera fīahbēs un leez to uf fchpīrta lampas wahritees. Pehz brihtina ļauj wahrijumam atdšif, un tad iflahs to zaur kahfchamo papīhri. Tā tad dabufi flaidru fchēdrumu, kas tīhram uhdenim buhs lihdsiģs, lai gan tani dahšas weelas ifufufchās. Kad nu no fchi fchēdruma weenu dalu zītā ga- rakā glahsē eeļej un tam druflu feh'uhdena weelas peeleij, tad, tīklihds tā pee ehdeena kapars, fīwīns, fūdrāhs waj zīta kahda me- tala fahls peeweenofufēes, tuhlti fchīs flaidrais fchēdrums paleek melns kā tinte; ja alwa ir pee ehdeena, tad fchēdrums paleek tum- fchi bruhns, un ja arfenīfs klah, tad dšelēnt.

Tā nu usmanīga fainneezē war ari pati fīhmīfki isproweht un redseht, waj ehdeens ir metala un glafura gīfti peefawīnajees, waj nē. Semfartīs.

Pelejuma plekns no drahnahm war iftīhriht.

Kad labi pilnu tehlfaroti klorakku iflaufē weenā korteli uhdena, to labi famaiša, iflahfch un tad pelejuma weetu tura kahdu brihtīnu fchāi uhdeni eemehrtu. Ja pleki tuhlti nepafuhd, tad drahnu ifklahj kahdu laiku faulē, un pehz tam to wehl reif bahfch tai pašchā uhdeni. Kad diwi reif, daudf — trihs reif tā darihs, tad pelejuma pleki uf wīfadu wīhfi ifjudīhs, un proti tā, ka nei krahfa, nei drahna pee tam nebuhs famaitata. Tīkai wajajaga pehz tam tīhrito weetu fīahdrā uh- deni ifflalot un pamafam iffchahweht.

Dferamais uhdens.

Labs dferamais uhdens ir gan leela leeta. — Dafchē uhdens gan ifskatahs flaidrs kā fīhtars, bet fmalakā ifmeklejet atrod, ka wīš naw feltē, kas fphhd. Waj uhdens preekfch dferchānas ir de- rīģs, to no tam war fīnahst, kad puštopa buteli lihds trim zetortda- kahm peeleij ar uhdeni, un tad peeber diwi tehlfarotes no wīslabakā baltā žulura. Scho buteli tad aifkorke un nolēek fīltā weetā. Kad pehz 36—48 stundahm nerahdahs baltas pehfīlīnas, jeb uhdens naw palizis balts kā peens, tad wīnfch ir labs preekfch dferchānas.

Ar karftu uhdeni nopluzinatus lozektus

wajajaga tuhlti apfmehtreht wairaf reifu ar eku, — un kad apfmehtre- jums nofchwīš, tad atkal apfmehtreht. Eka nonem karftumu un leelahs fahpes.